

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2006/07:7

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:7

Fredagen den 17 november

---

1 § Transport, telekommunikation och energi (energi)

Näringsminister Maud Olofsson
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 23 november
2006

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar näringsminister Maud Olofsson med medhjälpare hjärtligt välkomna till EU-nämnden.

Vi ska på vår agenda behandla Transport, telekommunikation och energi. Det finns ingen åiterrapportering från något tidigare möte, utan vi går direkt över till punkt 3, Energipolitik för Europa. Vi hoppar över A-punkterna så länge och lägger dem sist.

Anf. 2 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Tack för att jag har fått komma hit! Det är trevligt att vara här för första gången. Jag har suttit på andra sidan och ställt frågor ett tag, och nu får jag sitta här och redovisa. Det ska bli trevligt.

Den första delen handlar om en diskussion om energirådets prioritering kring hållbar produktion och konsumtion av energi. Den diskussion som vi ska ha handlar om handlingsplanen för energieffektivisering som kommissionen lade fram den 19 oktober. Handlingsplanen skulle ha presenterats i sommar men har blivit fördröjd. Kommissionen ska presentera planen, och vi ska anta rådsslutsatser. Det ska utgöra en grund och vägledning för kommissionens arbete inom energieffektiviseringsområdet de kommande sex åren.

Redan vid energiministtermötet i december 2005 antogs rådsslutsatser, och där ställde man sig bakom kommissionens ambition att fördubbla satsningarna på energieffektivisering. I handlingsplanen konkretiserar man åtgärdsplanen som ska leda till det här. Man tänker sig att man ska nå den övergripande målsättningen om ca 20 % i energibesparingar till 2020.

Handlingsplanen pekar ut tio prioriterade åtgärdsområden och omfattar 75 olika åtgärder som kommissionen ska genomföra – det är både stort och smått, kan man konstatera. Grundinriktningen är att bygga vidare på åtgärder som tidigare har beslutats och att bara i andra hand ta fram helt nya ramverk. Åtgärderna omfattar alla sektorer, från industri och transporter till byggnader och hushåll.

Regeringens målsättning är att göra det möjligt att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och ökad användning av energi och råvaror, bland annat genom satsningar på energieffektivisering. Vi har ju visat här i Sverige att det är möjligt. Därför välkomnar vi kommissionens handlingsplan för energieffektivisering, som vi ser som ett viktigt bidrag i det arbetet.

Regeringen anser dock att Sverige ska framhålla att alla satsningar på ökad energieffektivitet måste ske med beaktande av höga krav på kostnadseffektivitet. Grunden ska vara väl fungerande energimarknader med reell konkurrens mellan alla aktörer. Självfallet måste också åtgärder för ökad energieffektivitet kostnadsmässigt ställas mot andra åtgärder, till exempel för en ökad andel förnybar energi, som kan ge motsvarande effekt på främst utsläppen av klimatpåverkande gaser.

Rådsslutsatserna välkomnar och stöder också den övergripande inriktningen på kommissionens ambitiösa handlingsplan. Slutsatserna pekar ut fem nyckelåtgärder, och det gäller transportsektorn, energieffektiviseringskrav på produkter, informationsinsatser, teknikutveckling och realisering av potentialen till energibesparingar i byggnadssektorn.

Från regeringens sida tycker vi att rådsslutsatserna ger en god grund för prioritering av fortsatta åtgärder för ökad energieffektivitet. Trots den korta tiden sedan handlingsplanen har presenterats ser det ut som att vi kan enas om ordförandeskapets förslag till rådsslutsatser.

Det finns en kvarstående reservation, som vi bedömer kommer att lyftas fram vid ministermötet. Den kommer från Danmark, som tycker att man ska ha bindande mål. Men vi bedömer att det i slutändan kommer att bli enighet på det här området.

Vi har fått gehör för våra synpunkter och kan godta det förslag som ligger nu.

Anf. 3 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för den informationen.

Anf. 4 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Herr ordförande! Det är precis som näringsministern säger: Det här är ett oerhört angeläget område. Det handlar om dramatiskt stora pengar.

Det jag möjligen funderar lite grann på är när man sätter procentuella mål. Om alla länder befann sig på samma energieffektiviseringsnivå vore det inga större bekymmer med ett procenttal, men i den mån länderna befinner sig på olika positioner innebär det att de länder som har hunnit längst redan tar på sig en större kostnad för att uppnå dessa 20 %. Jag tycker att det finns skäl för näringsministern att ha detta med sig i bakhuvudet när det gäller att fördela gracerna över Europa. Annars blir det så att vi på något sätt går en anorektisk väg, och det skapar sämre konkurrenskraft för Sverige.

Anf. 5 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det här är viktiga frågor, precis som ministern sade. Jag har två frågor, den ena utifrån vårt nationella perspektiv och våra olika energislag: Hur ser regeringen på det, och vad tänker man göra?

Den andra frågan gäller sammankopplingen med det nationella och de olika energislagen och de intressen vi har, inte minst utifrån det som

Anf. 6 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Den första frågan rörde de procentuella målen, och de gäller för EU som helhet. Det är viktigt att se. Det är inte räknat på varje land, utan det gäller för EU som helhet.

När det gäller basindustrin och den delen har vi inte velat gå med på den detaljerade plan som fanns först, utan vi har sagt så här: Ha övergripande mål på EU-nivå, sätt upp målsättningar för hur mycket man ska ha av förnybar energi, energieffektivisering och annat, men låt respektive land bedöma vad man ska göra.

Om vi då går tillbaka till Sverige kan vi se att det är några saker som vi behöver åstadkomma. En sak är energieffektivisering, det vill säga att den sparade kilowattimmen är den billigaste och bästa kilowattimmen. Här finns mycket att göra. Energimyndigheten har nu ett program pågående tillsammans med basindustrin där man säger att man kan spara en terawattimme per år med det program som man gör. Med det får man också lägre elpriser när det gäller skattesidan. Vi kan öka produktionen av el. När jag pratar med Svensk Energi och tittar på vad som sker där ser jag att vi ökar produktionen, inte minst i den förnybara sektorn.

Vi behöver här i Sverige också öka överföringskapaciteten och konkurrensen. Utifrån ett EU-perspektiv och ett nordiskt perspektiv är det viktigt att vi har ett samarbete så att den här överföringskapaciteten ökar och blir bättre. Det är bra också för den svenska basindustrin.

Anf. 7 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag har en följdfråga, om man tänker på konkurrens i ett europeiskt perspektiv och vår basindustri. Om vi producerar billig el som är miljövänlig och den säljs till exempelvis Frankrike och vi står här i Sverige, utifrån det som har med konkurrenspolitiken att göra, och får högre energikostnader: Hur viktigt är det med överföringskapaciteten i ett europeiskt perspektiv i förhållande till ett nordiskt perspektiv? I dag har vi en nordisk marknad, och det tycker vi är bra. Men frågan gäller hur ministern ser på det i ett mer europeiskt perspektiv.

Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag kan svara så här. Det finns väl en bred samsyn kring att vi ska ha en europeisk elmarknad. Nu har vi börjat med den nordiska delen, och inte ens där har vi tillräckligt med överföringskapacitet. Men den förra regeringen fick med hjälp av EU-nämnden ett uppdrag att bejaka en alleuropeisk elmarknad. Jag tror att det i grunden är bra att vi får en alleuropeisk elmarknad, därför att det har också att göra med hur mycket kapacitet vi behöver bygga ut. Vi behöver kapacitet när det är kallt i februari ett antal dagar, men det är inte säkert att det är kallt i något annat land vid den tidpunkten och därmed kan vi importera från andra länder just de dagarna. Då behöver vi inte ha en basproduktion som motsvarar de stora krav som vi har just de kallaste dagarna i Sverige. Det är en utgångspunkt.

Den andra utgångspunkten är att vi då också får fler producenter som kan vara med och konkurrera om priset. Vi har inte en tillfredsställande

konkurrenssituation i dag, menar jag, och därför bejakar jag en bättre överföringskapacitet också utifrån ett europeiskt perspektiv. Jag står bakom den tidigare regeringens ställningstagande när det gäller EU-samarbetet.

Anf. 9 PER BOLUND (mp):

Herr ordförande! Tack, näringsministern, för föredragningen. Jag har ett förslag till komplettering på den svenska ståndpunkten. Vi anser att man ska göra det möjligt för länder i Europa att gå före när det gäller effektivisering, och då finns det en hel del EU-regler som försvårar och motverkar effektivisering, som vi ser det. Sverige bör agera för att de reglerna tas bort och att det blir möjligt att få undantag från dem.

En sådan regel som jag vill poängtera särskilt är regeln att man får blanda in högst 5 % etanol i bensinen. Hela Sveriges riksdag står enig bakom att man ska kunna öka det, men EU-reglerna säger nej. Det motverkar en effektivisering av bränslet i svenska bilar.

Jag vill också ställa en fråga omkring de tre frågor som kommissionen har skickat till Sverige och som vi ska svara på. Det står inte någonting i förslaget till ståndpunkter om hur man tänker svara på dem. Jag skulle önska att man kunde skicka de skriftliga svaren på de frågorna till EU-nämnden så att vi kan ta del av dem.

Anf. 10 JACOB JOHNSON (v):

Jag kan ansluta mig till de synpunkter som har förts fram här.

I handlingsplanen handlar den tionde prioriterade åtgärden om globalt främjande av energieffektivitet. Det ansluter till den tredje frågan om internationellt samarbete om energieffektivitet och förnybar energi. Om vi pratar internationellt om energieffektivitet har vi ett ganska stort globalt problem, nämligen den största världsmakten USA, som knappast kan sägas främja energieffektivitet i någon särskilt hög grad utan använder energi till helt fel ändamål, enligt min uppfattning.

Finns det någon diskussion om hur man från EU:s sida kan ta ytterligare initiativ för att få med USA på banan ordentligt?

Anf. 11 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Låt oss börja med regelverket. Sverige har ju även tidigare varit pådrivande när det gäller inblandning av etanol. Det kommer vi att fortsätta att vara. Jag tror att Sverige mycket aktivt kan bidra till att påverka EU i positiv riktning. Den erfarenhet som jag har efter den här korta tiden som energiminister är att det finns ett mycket stort intresse från andra länder att titta på vad Sverige gör och att det har varit bra att vi har varit pådrivande på det här området.

De här tre frågorna kommer under nästa punkt, så dem återkommer jag till.

När det gäller globalt främjande av energieffektivitet och USA:s roll i det sammanhanget vill jag bara säga att det är klart att vi måste ha en dialog med USA. Det kommer också en dialog kopplat till det här i nästa steg när det gäller Kyoto. Det jag kan säga är att det nu finns ett ökat intresse från USA:s sida att diskutera de här frågorna. Jag träffade USA:s ambassadör så sent som i går. Han har en fråga på sin dagordning för samarbetet med Sverige, och den handlar om energi och bränsle. Man är

otroligt nyfikna på det som Sverige och Europa gör på det här området. Han har en dagordning som heter *One big thing*, och han kommer att jobba för detta. Han har också Bushs stöd för att jobba med den här frågan tillsammans med Sverige. Här öppnar sig förmodligen en marknad för svensk energieffektivisering, nya eltjänster och så vidare. Det är en väldigt viktig del också för EU.

Anf. 12 STAFFAN DANIELSSON (c):

Det gäller en aspekt på den här etanolfrågan som kom upp. Det är ju ett viktigt förnybart bränsle under, i vart fall, en större övergångstid som vi driver hårt i Sverige. Nu kan man blanda in 5 % i Sverige och EU. Tidigare regeringar har ju drivit möjligheten till en inblandning på 10 %, och det är bra. Jag hoppas att den nya regeringen kanske har större ambitioner. I andra länder och på andra kontinenter har man möjlighet att blanda in 15–20 %, och det fungerar alldeles utmärkt. 10 % är ett bra första steg, men jag tror att det vore bra om det skulle gå att få frihet för enskilda länder att lägga den ribban högre.

Anf. 13 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Jag vill också tacka för föredragningen och den positiva hållningen till en gemensam energimarknad. Där betonade ministern överföringskapacitetens betydelse. Även om det sker en ganska omfattande – och det behövs ju – energieffektivisering, kommer behoven av energi, inte minst i basindustrin som påpekats, inte att avta de närmaste åren. Det gäller naturligtvis också transporter. Min fråga gäller motiven för den europeiska energimarknaden. Finns det inte också ett moment där Sverige kan vara än mer offensivt, det vill säga bli en nettoexportör i större omfattning? Genom att vi har så unika möjligheter att producera koldioxidfri el, inte minst om man kan effektivisera och bygga ut kraftvärmen, kärnkraften och vattenkraften, kan vi producera på ett sätt som gör att smutsig kolkraft kan minska på marginalen.

Anf. 14 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag ska ju också ha ett inlägg i den här debatten. Jag kan väl tala om lite mer exakt vad jag ska säga under debatten. Jag tror att det hakar i de frågor som ni ställer.

Låt mig börja med Staffan Danielssons fråga som gäller högre inblandning. Det är en diskussion vi måste föra. Det är fullt möjligt att ha en högre inblandning. Jag tycker att det är bra om Sverige är pådrivande i den debatten.

Vi ska också ha en policydebatt kring de här sakerna, och man har ställt dessa tre frågor. Frågorna som vi ska svara på är hur vi ska kunna klara de tre övergripande energipolitiska målsättningarna, försörjningstrygghet, konkurrenskraft och hållbarhet. Det är de tre delarna som gäller här. Vi kommer naturligtvis att ha handlingsplanen som utgångspunkt för den diskussionen.

Det ena vi vill säga är att vi måste ha gemensamma insatser för att minska koldioxidutsläppen. Det är det övergripande. Det är det stora uppdraget. Då måste vi minska användningen av fossila energikällor i hela Europaområdet. Det gäller alla delar.

Sedan måste vi, som jag sade, energieffektivisera. Där har vi väldigt mycket kunskap i Sverige. Svensk industri är duktig på detta, men vi behöver också göra mycket inom bostadssektorn. Om jag får göra en utvikning tror jag till och med att vi har teknik som vi också kan exportera till andra länder för att hjälpa till.

Vi vill ha en ökad konkurrens på elmarknaden, och det säger vi också. Vi vill ha en utvidgning av systemet när det gäller handel med utsläppsätter. Det är någonting som svenska företag har lyft fram. Man vill gärna se en utvidgning. Nu diskuteras ju Kyoto och annat, och vi får väl se om vi kan gå vidare i den delen.

Om man kopplar till Sven Gunnar Perssons fråga kan man säga att om vi gör dessa saker kan jag också se att vi ökar produktionen så att vi kan bli nettoexportörer. Vi har goda förutsättningar för det eftersom vi har en stor bas i vattenkraft och kärnkraft. Men vi behöver en tredje pelare för att minska det stora beroendet. Om vi kommer fram där tror jag att vi kan göra många bra saker.

Det som är viktigt att säga, och som jag också kommer att framföra i den här diskussionen, är att stor hänsyn måste tas till de olika medlemsländerna. Vi har så otroligt olika förutsättningar. Jag tror att det är väldigt viktigt att man inte binder upp sig och säger att nu ska vi göra det ena eller det andra. Vi ska ha målen klara för oss, vad det är vi ska åstadkomma, men de olika länderna kommer att göra på olika sätt. Kraftvärme är ett område som vi är duktiga på. Där tycker jag också att vi har kunskap som vi kan dela med oss av till andra länder. Vi gjorde det i går när vi träffade USA:s ambassadör.

Vi tycker att förnybara energikällor är väldigt bra. Vi har styrmedel i Sverige för att åstadkomma det. Det är också avgörande för att få ett energisystem som minskar utsläppen och även minskar sårbarheten. Det handlar inte bara om utsläppen utan också om sårbarheten.

Jag kommer att säga att vi ska ha ambitiösa mål. De ska vara övergripande och långsiktiga. Det är också därför som vi säger att länderna ska välja själva. Den mest kostnadseffektiva introduktionen av förnybara energikällor ska väljas av respektive land, och det kan se lite olika ut. En del har mycket el från biobränslen, andra har mycket el från vindkraft. Det beror lite grann på vilket land vi pratar om.

Jag kommer också att säga att det är viktigt att det finns långsiktighet. Det har vi sett här i Sverige, och det syns också på den europeiska nivån. När det handlar om långsiktigt energieffektiva åtgärder måste man se på totalen. Det är det som vi vill eftersträva och ta fram. Vi vill ha bra nya teknologier för att utveckla nya energislag och energieffektivitet, som jag också sade.

När det gäller den globala nivån kommer vi att prioritera utsläppsätter också i det sammanhanget. Det handlar om att lyfta in det i nästa del när det gäller Kyotoavtalet. Framför allt skulle det vara bra ur konkurrenssynpunkt att det blev ett internationellt system.

Vi vill också säga att det är bra med forskning, utveckling och demonstration tillsammans med goda ramvillkor. Då får inte bara Sverige utan också Europa större möjligheter att exportera energiteknik.

Vi tycker också att det är bra att kommissionen tänker ta initiativ till en bred internationell energieffektiviseringskonferens i början av nästa år. Det är ett viktigt område som nu diskuteras över hela världen. Att ta

fram standarder och gemensamma kriterier för energieffektivitet på produkter och annat är ett viktigt och bra arbete som EU kan stimulera. Det vi gör i EU kan också vara bra för hela övriga världen. Sverige bör också vara pådrivande i den här processen.

Det är vad jag kommer att svara på de tre frågor som kommissionen har ställt. Det faller väl in i de frågeställningar som EU-nämnden också lyfter fram i den här diskussionen.

Anf. 15 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag uppfattade inte näringsministerns svar på Kristdemokraternas förslag att man ska bygga ut kärnkraften för att kunna öka exporten av el.

Anf. 16 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag uppfattade inte att det var en fråga. Det finns en överenskomst inom alliansen hur kärnkraftsfrågan ska hanteras, och den tänker jag följa.

Anf. 17 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag har egentligen två frågor som handlar om ett mer långsiktigt perspektiv. Det är ju detta handlar om. Det har ju funnits flera olika diskussioner om en energieffektivisering inom transporterna. De flesta tycker väl att handel med utsläppsrätter är ett bra sätt att få ned utsläppen. Det har förts diskussioner av och till om man skulle ha ett handelssystem även inom transportsektorn. Det faller väl inte alltid i god jord. Finns det några länder som eventuellt är intresserade av att driva den här typen av handelssystem utifrån perspektivet att få ned utsläppen inom transportsektorn?

Den andra frågan handlar om en intressekonflikt som inte är lätt, och den är kopplad till bostäder. Det finns ju också med i det här perspektivet att vi som konsument ska ta ett större ansvar i energieffektiviseringen, och det är viktigt. Då finns det en intressekonflikt mellan lägsta pris och det som betraktas som miljövänligt, om jag får använda det ordet. Vi människor är väl likadana var vi än är. Finns det några funderingar kring hur man skulle kunna arbeta med detta för att faktiskt nå ut till den enskilda konsumenten och säga att det är långsiktigt bättre för miljön att välja en miljövänlig produkt till sin bostad i stället för det som har lägst pris?

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Innan jag släpper in näringsministern vill jag bara påminna nämnden om att vi i första hand ska ta ställning till regeringens ställningstaganden.

Anf. 19 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Det är väldigt lätt att det blir en allmän energidebatt som gäller Sverige. Det hör ju ihop, så det är inte så konstigt. När det gäller den sista frågan om stimulans till den enskilde vill jag säga att vi tycker att det ska ske på landnivå. Vi vet ju alla att det pågår en diskussion. Regeringen har den inställningen att energisparande och miljövänliga investeringar ska premieras. Det är den grundhållning som vi har. Sedan ska vi hitta tekni-

kerna. Taxeringsvärden, fastighetsskatt och annat har ju varit ett debatterat område. Det är en nationell fråga.

När det gäller utsläppsrätter inom transportsektorn har den svenska positionen varit att man har följt utvecklingen och deltagit i diskussionen, men Sverige har inte sagt ja eller nej. Nu pågår ett arbete om man också ska ha utsläppsrätter inom transportsektorn. Låt oss följa det på ett aktivt och bra sätt och vara konstruktiva i att försöka påverka systemet med utsläppsrätter. Det görs nu en översyn av de utsläppsrätter som vi redan har. Det kan vara bra att följa det systemet och se hur det fungerar innan vi introducerar några nya. Det tror jag är bra för miljön, för systemet och också för industrin som har dessa utsläppsrätter.

Anf. 20 PER BOLUND (mp):

Näringsministern nämnde att hon skulle ta upp en utökning av handelssystemet inom EU. Jag undrar på vilket sätt det ska utökas om det inte ska ske inom transportsektorn.

Anf. 21 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag menade att nu har vi en diskussion om vad som ska hända efter Kyoto. De önskemål som har funnits är ju att utsläppsrätterna inte bara ska vara ett EU-system utan ett globalt system. Det är bra ur miljösynpunkt och också ur konkurrenssynpunkt. Det är viktigt att diskutera hur vi kan utvidga detta och göra systemet bättre så att det blir mer träffsäkert samtidigt som vi kan kombinera det med en bra industri och ett bra företagande i Sverige och i Europa. Det var mer det jag menade.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Angående rådets slutsatser om handlingsplanen finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Då övergår vi till övriga frågor. Finns det någonting som näringsministern vill anföra där?

Anf. 23 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag vill säga vad det kommer att handla om. Dels kommer det att handla om EU–Ryssland och energistadgan. Där kommer vi att ha en rapportering kring hur relationerna har varit. Vi hade en diskussion i Lahtis om detta. Här försöker vi påverka Ryssland att ha ett bättre samarbete med EU. Vi får väl se vad som händer med energistadgefördraget och hur vi kommer fram, men det är den rapporteringen vi ska ha.

Dels ska vi ha en diskussion om energigemenskap. Det finns i sydöstra Europa ett samarbete om överföringskapacitet och annat. Man försöker utveckla ett gemensamt regelverk för det.

Vi har också frågan om Energy Star, som handlar om energieffektivitetsmärkning med USA på produktnivån. Det ska också diskuteras. Vi tycker att det är bra med samarbete med USA. Det är en informationspunkt. Vi tänker inte göra något mer med det.

Sedan är det några enskilda medlemsstater som har begärt att få information från kommissionen. Det gäller det stora elavbrottet den 4 november. Vi hoppas att vi ska få lite mer information från kommissionen om vad som har hänt och vad man har att rapportera.

Sedan finns det en övrig punkt till. Det är Ungern som ska rapportera. Jag träffade näringsministern i Ungern, och där finns en diskussion om samarbetet mellan dem och Ryssland. De tycker att EU ska vara lite mer aktivt för att garantera att de får energiförsörjning, i första hand gas. Där har de haft ett möte tillsammans med en rad andra länder. Det vill de rapportera kring.

Anf. 24 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Då skulle jag vilja ta upp det här med EU och Ryssland och gasledningen. När utrikesministern var här för några veckor sedan sade han att det var en fråga för Utrikesnämnden. Det förvånade oss alla att han ansåg att gasledningen enbart skulle tas upp i Utrikesnämnden. Vi anser tvärtom att det verkligen är en fråga för EU-nämnden.

Vi vet att man inom Försvarsdepartementet är upprörd och inom naturvården, och det finns alla möjliga farhågor när det gäller den här gasledningen. Därför skulle jag vilja veta vad ministern tycker om gasledningen och dess eventuella koppling till Sverige, att man skulle bygga en gasledning intill Sverige. Tror ministern att vi kan stoppa den här gasledningen om vi skulle vilja det?

Anf. 25 CARL B HAMILTON (fp):

Jag har en fråga beträffande den polska blockeringen av en uppgörelse inom Europeiska unionen om hur man ska agera gentemot Ryssland. Jag vill bara veta vad ministern har för dagsnotering i denna konflikt.

Vi har observerat bland annat i samband den gasledning som nämnades och vid flera andra tillfällen att Ryssland undertecknat avtal men sedan inte ratificerat det. Jag vet inte om ministern eller någon av medarbetarna kan tala om för nämnden vad det innebär. Det förefaller vara ett utbrett beteende. Hur bundet är Ryssland i det här fallet av det papper som de har undertecknat men inte ratificerat?

Anf. 26 PER BOLUND (mp):

Min fråga gäller också gasledningen och förhållandet mellan EU och Ryssland. Min fråga är egentligen om näringsministern tänker ta upp Sveriges kritiska hållning mot den här gasledningen och om näringsministern kommer att deklarerat att Sverige inte vill köpa in någon gas och ha en separat ledning till Sverige. Kommer näringsministern att verka för att gasledningen tas bort från listan över TEN-projekt inom EU? Även om vi är emot den kommer vi att finansiera den via vår medlemsavgift till EU.

Anf. 27 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag ska börja med gasledningen. Vi kommer inte att diskutera enskilda projekt på den här punkten. Gasledningen är ju ett sådant projekt. Däremot ska Sverige hantera frågan. Den svenska ståndpunkten är att regeringen inte anser att vi ska ha någon storskalig import av gas. Det är ett fossilt bränsle. Vi har inte för avsikt att öka den delen.

Den andra delen gäller att vi har en lagstiftning som regeringen måste följa. Det är riksdagen som har fattat beslut om hur vi ska hantera de här

frågorna. Det här byggs på kontinentalsockeln, och då är det också den lagstiftningen som gäller. Den går på kontinentalsockeln och kommer in på den ekonomiska zonen, och den lagstiftning som egentligen är den tunga i sammanhanget är miljölagstiftningen. Där finns en ansökan inne, och nu ska vi hantera den på det sätt som vi är skyldiga att hantera. Vi vet att det finns stora bekymmer på Östersjöns botten med gamla minor och allt sådant. Det är det som en utredning måste titta på.

När det gäller den svenska avlöparen gäller svensk lagstiftning. Det finns andra möjligheter att granska det efter svensk lagstiftning. Det hanterar vi själva här hemma i Sverige, och det är den diskussion vi ska ha. Jag välkomnar den diskussionen. Jag tror att det är viktigt att frågan diskuteras utifrån många utgångspunkter. Det tycker jag som sagt är viktigt.

Jag tror inte att Carl Bildt menade att det bara är Utrikesnämnden som ska hantera. Jag kommer att få hantera den som näringsminister. Miljöministern kommer att få hantera den, försvarsministern kommer att hantera den och många andra. Det är väldigt bra att vi kan ha en bred och öppen diskussion kring detta utifrån de utgångspunkterna.

När det sedan gäller Pers fråga noterar jag att gasledningen också är en del i de TEN-projekt som den förra regeringen har ställt sig bakom. Den finns med på den listan. Dock behöver det inte betyda att man i alla stycken stöder varje enskilt projekt, men det finns med på den listan. Det finns med i systemet.

Vi har inte från svensk sida tagit ställning till gasledningen som sådan ännu, eftersom vi ska granska den ur laglighetsynpunkt, utifrån det lagrum som vi har och i det samarbete som sker med andra länder. Därför kan vi inte säga att vi kommer att säga nej till den här gasledningen förrän vi har granskat lagligheten. Jag tror att ni uppskattar att vi som ministrar gör det i det här sammanhanget.

När det gäller den polska gasledningen ligger det på utrikesminister-nivå. Jag kan inte se och har inte fått några nya rapporter om att Polen intar någon annan ståndpunkt. Det är naturligtvis så att det finns en rädsla från polsk sida gentemot gasledningen. Som jag sade träffade jag Ungerns näringsminister, och de uttrycker också oro över hur gasledningssystemet över huvud taget är i Europa. Det är rätt viktigt att EU har en aktiv hållning i relationen visavi Ryssland för att kunna få ett bra samarbete så att man inte använder gasen som ett maktpolitiskt instrument, som man ju har gjort i annat sammanhang. I det stycket tycker jag och regeringen att det är bra att vi har den diskussionen.

När det gäller ratificeringen får jag lämna över frågan till en medarbetare.

Anf. 28 Kanslirådet SARA EMANUELSSON:

Jag tänkte också säga några ord om TEN för att förtydliga. Till att börja är det, som näringsministern också poängterade, informationspunkter i det här läget. De är inte uppe för diskussion, och gasledningen lär inte komma upp för diskussion heller. Man ger sig sällan in i diskussioner om enskilda kommersiella projekt annat än i form av TEN-riktlinjer. Det kan vara en förklaring.

Gasledningen finns med i annexen till TEN-besluten från 2003 och från 2006. Det innebär att man är berättigad att söka stöd från budgeten,

som är väldigt liten när det gäller energi. Det man kan söka, som det brukar vara, är upp till 10 % av förstudier. Det här betyder inte alls att det är något godkännande för att ledningen ska byggas. Tillstånden lämnas i berörda medlemsländer. Man kan mera se det som en beskrivning av den ambitionsnivå som EU:s medlemsstater och parlamentet har ställt sig bakom. Vilka projekt som finns med på listan är dels ett resultat av kommissionens bedömning av vad som är viktigt för Europa och europeiska behov, dels vad medlemsstaterna har lämnat in. Det är så det fungerar när det gäller TEN.

När det gäller Rysslands ratificering har vi tyvärr inte med oss en av våra riktiga experter på området. Men det är som Carl B Hamilton noterar att Ryssland har undertecknat fördraget 1998 eller däromkring men sedan inte ratificerat det. Man har försökt länge att få dem att ratificera det. De har hela tiden sett olika problem kopplade till olika förhandlingar, delprotokoll, såsom transitprotokollet och så vidare.

Jag tror att tanken är att de ändå ska följa andan i fördraget, men de är inte juridiskt bundna på samma sätt. För att få exakt svar kanske vi får kontrollera med våra experter och återkomma till nämnden.

Anf. 29 CARL B HAMILTON (fp):

Apropå gasledningen vill jag säga att vi har från alliansföreträdarens sida i utrikesutskottet i tisdags och i miljö- och jordbruksutskottet i tisdags begärt, och även Socialdemokraterna i de här två utskotten välkomnade det, att ha en offentlig utfrågning om gasledningen. Man kan också ta upp frågan via interpellationer.

Anf. 30 ORDFÖRANDE:

Då lämnar vi den punkten. Vi undrar om det finns några A-punkter som vi kan ta upp och diskutera.

Anf. 31 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr ordförande! Det finns inga kända A-punkter som vi kan redovisa.

Anf. 32 ORDFÖRANDE:

Då tackar vi för det och tackar för en engagerad redogörelse från regeringen i de här frågorna. Vi vill tillönska både näringsministern och medarbetarna en trevlig helg.

Anf. 33 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Tack så hemskt mycket. Det var väldigt trevligt att få vara här.

2 § Jordbruk och fiske
Jordbruksminister Eskil Erlandsson
Återrapport från ministerrådsmöte den 24 och 25 oktober 2006
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 20 och 21 november 2006

Anf. 34 ORDFÖRANDE:

Vi får hälsa jordbruksministern och hans kolleger hjärtligt välkomna hit.

Vi börjar med en återrapportering, om det finns något att säga där.

Anf. 35 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Jag förutsätter att nämnden har fått återrapporteringen i skriftlig form, och jag väljer att svara på frågor om det finns några sådana i anledning av den skriftliga återrapporten.

Anf. 36 CHRISTINA AXELSSON (S):

Herr ordförande! Jag skulle vilja ställa en fråga angående den andra punkten som kom upp, förhandlingarna med Norge. Det kom ju upp i dag också, men jag vill ändå höra vad ministern pratade om på mötet. Man har kunnat läsa i minnesanteckningarna på s. 6, andra stycket, där ministern ändå uttrycker sig, men jag vill fråga: Pratades det ingenting om kvoten för räkor? Jag vet att man pratade om det i miljö- och jordbruksutskottet inför det här mötet. Det var viktigt att lyfta fram den frågan. Då vill jag höra: Varför sade ministern ingenting om det?

Anf. 37 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Vi har gjort bedömningen att därest vi ska prata räkor bilateralt ska vi göra det just bilateralt med Norge och inte blanda in den övriga delen av unionen. Vi tror att vi röner större framgångar med en sådan diskussion än att ta den vägen över Europeiska unionen. Därav ingen diskussion vid detta tillfälle.

Anf. 38 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag vill ställa två frågor med anledning av det. Det var ju någon annan medlemsstat, som det står i nästa stycke på samma sida, som tog upp just räkor. Då undrar jag när ministern avser att ta upp detta med Norge, om inte det här var rätt tillfälle att göra det. Ministern sade att man skulle göra det bilateralt. När sker det?

Anf. 39 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Estland tog, som framgår av minnesanteckningarna, upp frågan om räkfisket. Det gällde området utanför Grönland och inte diskussionerna med Norge för Estlands del.

Diskussionerna kan vi ta upp bilateralt med Norge inom närtid, det vill säga ganska snart.

Anf. 40 PER BOLUND (mp):

Jag undrar om jordbruksministern skulle kunna kommentera att det förslag som Sverige röstade för, en minskning med 10 %, skiljer sig

Anf. 41 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Det var ju det här rådets stora punkt, nämligen Östersjöfrågan. I de diskussioner som fördes och de förhandlingar som följde efter de här diskussionerna framgick det mycket klart att vårt förstahandsönskemål, det vill säga att vi skulle följa de rekommendationer som förelåg, fanns det över huvud taget ingen möjlighet att få något gehör för, varför jag följde det mandat som jag anser mig ha hämtat här förra gången jag var här. Med det försökte jag att få till stånd någonting som skulle vara bra för den biologiska mångfalden och för fisket i framtiden i Östersjön.

Jag kan konstatera att resultatet faktiskt blev sådant att vi nu bringar ned fiskekvoterna rätt rejält. Jag har lärt mig att vi bringade ned dem till och med så mycket att de nu är under vad den förra regeringen lyckades bringa ned kvoterna med under den femårsperiod som vi har haft problem med fisket i Östersjön. Därtill har vi ett större antal stoppdagar. Båda ansträngningarna vidtas alltså för att så långt möjligt återställa det fiske som är lite söndrat i Östersjön för närvarande.

Anf. 42 ORDFÖRANDE:

Vi lämnar den punkten och övergår till rapporteringen inför minister rådsmötet den 20 och 21 november. Vi börjar med punkt 3 på vår föredragningslista, Fastställande av fiskemöjligheterna.

Anf. 43 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Vi har sagt oss att djuphavsfisket är känsligt för exploatering då det växer långsamt och har en låg reproduktion. Många bestånd är direkt hotade. Beståndssituationen och ekologin för ett flertal arter är dessutom okänd. Det råder stor osäkerhet på vilket sätt som djuphavsfisket kommer att påverka inte bara fisken utan även djuphaven som ekosystem. Många arter är viktiga att bevara ur en bioersiveringssynpunkt.

Kommissionens förslag bygger på vetenskapliga råd. Jag tycker att det är viktigt att vi lyssnar på dessa råd och föreslår att vi ansluter oss till den strategi som kommissionen föreslår.

Anf. 44 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Herr ordförande! Det är precis som jordbruksministern säger angeläget att vi minskar uttaget av djuphavsfisken. Man får ändå säga att det är en dramatisk förändring att minska med 33 %. Anledningen till att man inte går längre, genom att följa Ices råd, är de socioekonomiska effekterna. De gör att det är omöjligt.

Det jag skulle vilja peka på är att det under Förslag till svensk ståndpunkt står ”och i de fall Sverige tilldelas kvoter är dessa bifångstkvoter”. Jag vill bara uppmärksamma jordbruksministern på vikten av att Sverige ser till att få de här bifångstkvoterna. Det är oundgängligt med det trålfiske som de svenska fiskarna bedriver ute på de fria haven att det slinker med en och annan skoläst, guldlax, långa eller vad alla de här kreaturen

heter. Då är det ändå klokt att kunna använda dem och inte behöva kasta dem över bord. Jag vill bara skicka med jordbruksministern behovet av detta.

Anf. 45 CHRISTINA AXELSSON (s):

Ordförande! Där delar jag Bengt-Anders Johanssons ståndpunkt. Detta är viktigt, speciellt för dem som fiskar räkor på västkusten. Det händer att de får bifångst. Man säger i kommentaren att det handlar om smärre mängder, men det är viktigt att vi får ett reellt ställningstagande här som inte försvårar för räkfiskarna på västkusten.

Anf. 46 PER BOLUND (mp):

Jag vill fråga jordbruksministern om han inte anser att det är problematiskt att förslaget till svensk ståndpunkt här strider mot det som är fastslagen svensk praxis i fiskeförhandlingarna, nämligen att gå på Ices rekommendation, vilket man inte gör i det här fallet.

Det strider också mot det som står i alliansens eget budgetförslag. I fiskedelen står det att Sveriges linje i de internationella förhandlingarna angående fiskekvoter skall vara i enlighet med den biologiska rådgivningen från Ices. Är det inte problematiskt att inte få igenom det ni har skrivit in i er egen budget?

Anf. 47 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Jag noterar frågeställningarna om bifångster. Jag ska följa frågan noga, och vi ska säkert komma till önskvärt resultat vad gäller den frågeställningen.

Vad beträffar Ices rekommendationer och de socioekonomiska konsekvenserna för yrkesutövarna kan man i den delen konstatera att det är oerhört kraftiga neddragningar som görs i kommissionens förslag. Vår bedömning är att det inte är praktiskt möjligt att göra på något annat sätt i detta fall, just beroende på att det faktiskt är många människor som har sin utkomst från fisket. Sverige har ingen eller i vart fall mycket ringa del i detsamma. Vi gör bedömningen att det är det här som är den framkomliga vägen.

Anf. 48 PER BOLUND (mp):

Om det är en radikal neddragning eller inte kan man ju diskutera. Men man kan i alla fall konstatera att det inte är lika radikalt som det som Ices rekommenderar, nämligen att fiske inte bedrivs förrän man kan påvisa att bestånden är tillräckligt stora för att kunna nyttjas för fiske, alltså en nollkvot helt enkelt.

Man kan också konstatera att förslaget till svensk ståndpunkt strider mot det som står i budgetförslaget och också mot den linje som har slagits fast av svensk riksdag i och med förra budgetpropositionen.

Anf. 49 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag har inga ytterligare kommentarer. Vår bedömning är att det är detta som är möjligt ur bland annat socioekonomisk synvinkel.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns ytterligare frågor under denna punkt kan jag konstatera att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt nr 4, Förvaltningsåtgärder för hållbart utnyttjande av fiskeresurserna i Medelhavet.

Anf. 51 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Vi välkomnar förslaget. Det är av stor vikt att fiskeriförvaltningen i Medelhavet så snart som möjligt blir en naturlig del av den gemensamma fiskeripolitiken.

Många fiskebestånd i Medelhavet är i stort behov av en långsiktig förvaltning, och vi hoppas att vi kan nå en överenskommelse då processen har varit lång.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Det är ingen som har några synpunkter. Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till ärende nr 5, Elektronisk registrering och rapportering av fiskeverksamheter.

Anf. 53 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! I detta fall välkomnar vi också förslaget som kommer att förenkla och effektivisera såväl för myndigheter som för näringen. Det utgör även en viktig del för att förbättra och effektivisera fiskekontrollen, vilket jag kan lägga till var en viktig diskussionspunkt under det förra rådsmötet.

Anf. 54 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Herr ordförande! I underlaget till den här punkten framgår det ju att man i gemenskapen tänker avsätta medel för att kunna hjälpa dels fiskarna att skaffa den nya elektroniska utrustningen, dels de nationella myndigheterna som ska utöva kontrollen.

En fundering, lite grand mot bakgrund av det problem vi har i bland annat Östersjön med det svartfiske som pågår, är om man inte möjligen skulle kunna vara något mer generös med stöden till just införskaffandet av den här utrustningen så att inte det används som ursäkt för att inte skaffa utrustningen av de länder som idkar överuttag. Man skulle då de facto kunna leva upp till detta och därigenom skapa en bättre tillsyn över just svartfisket i Östersjön.

Anf. 55 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag vill ansluta till Bengt-Anders frågor. Jag antar att ni vid informationen i miljö- och jordbruksutskottet också har diskuterat att det här är angeläget. Jag skulle vilja höra om ministern är beredd att göra något inlägg med anledning av detta så att vi inte får en fördröjning och så att vi verkligen kan minska svartfisket i Östersjön.

Anf. 56 PER BOLUND (mp):

Jag vill fråga om ministern har något svar på hur det går i Sverige med införandet av elektronisk rapportering. Hur stor del av fiskeflottan i Sverige har anslutit sig?

Sedan har jag också en annan fråga. Underlaget från rådet är från den 3 november 2004. Om det finns ny information, varför har det tagit två år för den att komma fram hit?

Anf. 57 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Vad beträffar stödet till att införskaffa den här typen av utrustning är det på det sättet att EU ställer upp med 70 %, vilket i en jämförelse med väldigt många andra stödformer som finns inom fiskeriområdet men också på andra samhällsområden inom unionen i mina ögon är synnerligen generöst. 30 % är då tänkt som en nationell finansiering, vilket är en väldigt liten andel.

Jag kommer att ånyo ta upp det som Christina Axelsson efterfrågar, nämligen behovet av att över huvud taget få en bättre kontroll av de kvoter, fiskedagar eller vad det nu kan gälla som vi har att följa och som vi borde bli bättre på att följa inom unionen. Vad beträffar att det har tagit så lång tid kan jag säga att det har varit tekniska problem. Det kan till och med vara så att ytterligare något tekniskt problem kvarstår i sammanhanget och att man har gjort tekniska experiment under den tid arbetet pågått.

Anf. 58 PER BOLUND (mp):

Jag hade en fråga om införandet i Sverige. Hur långt har ni alltså kommit med införandet av elektronisk rapportering i svenskt fiskeri?

Anf. 59 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Sverige kommer att följa den överenskommelse som vi hoppas på att kunna skaffa oss. Det fullskaliga införandet kommer i så fall att ske i huvudsak under år 2008.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i det här ärendet.

Vi går vidare till punkt 6 om hållbarhet inom EU:s fiske genom maximal hållbar avkastning.

Anf. 61 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Syftet med att nu ta upp frågan i rådet är att inleda en debatt om denna långsiktiga politiska fråga. Ordförandeskapet har ställt tre frågor till rådet angående begreppet MSY, *maximum sustainable yield*.

Fråga 1 lyder: Vad tycker ministrarna om det sätt på vilket *maximum sustainable yield* behandlas i kommissionens förslag?

Jag har för avsikt att svara att begreppet MSY kan tolkas på olika sätt. Det har tidigare använts för att beteckna ett system där fångsten av varje enskilt bestånd skulle maximeras över tiden. Detta system visade sig mindre lämpligt då risken för överfiske var stor och hänsyn inte kunde

tas till effekter på andra arter och bestånd – både målarter och bifångster. MSY-begreppet måste därför ses som ett komplement till ekosystemansatsen och försiktighetsprincipen.

Detta är en inställning som Sverige helt delar. Det är också det enda som långsiktigt ger fiskenäringen den bästa avkastningen och som samtidigt bevarar världens biologiska mångfald.

Vad det i grunden handlar om är att, som kommissionen skriver, optimera avkastningen av ekosystemen, inte att maximera avkastningen av enskilda bestånd.

Precis som kommissionen påtalar krävs det en fastställd strategi för arbetet som inkluderar både alla målarter och eventuella effekter på systemet i övrigt. Det sistnämnda är särskilt viktigt i avskärmande system som i Östersjön.

Jag vill även understryka kommissionens slutsats att en kortvarig men kraftfull minskning av utnyttjandet av överfiskade bestånd i många fall snabbt kan ge resultat som möjliggör större fångster än nu under en mycket lång tid framöver.

Fråga 2 lyder: Vilka definierade stadier bör finnas i processen med att införa långsiktiga planer baserade på MSY:s mål, och hur bör förekommande övergångar hanteras?

Mitt förslag till svar lyder som följer: Kommissionens förslag till hur de långsiktiga planerna bör utarbetas har mitt fulla stöd. Det gäller att definiera vilka fiskerivåer som är lämpliga för varje bestånd. Det utgör en bra sammanfattning av de viktigaste åtgärderna.

Kommissionen lyfter fram två olika strategimöjligheter för det fortsatta fisket. Jag delar kommissionens uppfattning att vald strategi är en nationell angelägenhet, och jag vill i likhet med kommissionen framhålla den avgörande betydelse som en minskning av den totala fiskekapaciteten utgör i detta sammanhang.

Oavsett strategi måste tydliga vetenskapligt fastställda och definierade mål sättas upp för fisket på varje enskilt bestånd och hänsyn tas till de effekter som uppnås när blandat fiske förekommer.

Enligt svensk uppfattning bör MSY-värden för fiskeridödligheten fastställas för de bestånd på vilka fiske ska bedrivas. Om något av dessa bestånd befinner sig under de definierade gränserna måste ansträngningarna inledningsvis inriktas på att restaurera de överfiskade och på annat sätt skadade bestånden. I blandfisket måste det svagaste beståndet vara styrande för val av fiskerivå. Likaså bör fleråriga planer fastställas – detta för att snabbast möjligt återskapa alla bestånd så att Johannesburgsdeklarationens mål kan uppnås.

Fråga 3, slutligen, lyder: Vilka bestånd bör prioriteras vid framtagandet av långsiktiga planer baserade på MSY:s mål?

Vid framtagande av planer för att skapa ett långsiktigt och hållbart fiske måste vissa bestånd prioriteras. Härvid bör de hotade torskfiskebestånden inom EU:s vatten komma i första hand och, inte minst för vårt vidkommande, bestånden i Östersjön. Östersjöns ekosystem är unikt i flera avseenden och det mest hotade.

Anf. 62 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Herr ordförande! Jag är väl medveten om att detta har sin bakgrund i Johannesburgsdeklarationen och i överenskommelser och sådant. Men

när man läser dokumentet om detta är det samma vackra formuleringar om hållbarhet, ekosystemansatsen och sådant som finns i nuvarande dokument om beståndsförvaltning och vilka insatser som är nödvändiga.

Därför skulle jag vilja att ministern eller hans medarbetare försöker analysera vad som är bakgrunden till att ett nytt begrepp nu introduceras. Är det fråga om behovet av en nystart, ett nytt pedagogiskt grepp, med tanke på älgen-i-trädgården-syndromet, alltså av att starta om på nytt i någonting som har gått i stå?

Det känns inte riktigt bra att behöva starta en ny grundläggande diskussion om de här viktiga begreppen. Det här har ju pågått länge. Det skulle vara mer effektivt att sätta kraft bakom orden i de delar som vi redan har.

Anf. 63 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag vill anknyta till det som Sven Gunnar Persson säger. Det vore även mig fjärran att kritisera världstoppmötet i Johannesburg. Det är säkert mycket genomtänkt. Men det här begreppet känns aningen flummigt. Jag tycker att de andra begreppen som används i dag känns mer konkreta, alltså försiktighetsprincipen och ekosystemansatsen. Jag uppskattar regeringens ansats här – att de är de viktiga. Sedan kan det nya vara ett komplement så att man får se hur det bär att jobba in det. Det är alltså ett stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 64 PER BOLUND (mp):

Min fråga ansluter sig till vad de två föregående talarna sagt. Varför har Sverige inställningen att man ska införa en ny komponent, en ny målsättning, när de tidigare två målsättningarna inte har genomförts och inte följts fullt ut, alltså ekosystemansatsen och försiktighetsprincipen? Och vad tillförs med det nya målet som inte ingår i de två tidigare målen?

Jag har också en fråga när det gäller det som jordbruksministern talade om, att detta ska baseras på vetenskap. När nu kommissionen och också Sverige i sina att-satser säger nej till Ices, på vilken forskning ska man då basera *maximum sustainable yield*?

Anf. 65 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Låt mig som svar på egentligen alla tre utestående frågorna här återge vad jag nyss läst upp: MSY-begreppet måste därför ses som ett komplement till ekosystemansatsen och försiktighetsprincipen.

Det är ytterligare ett medel egentligen för att åstadkomma skärpningar i bestämmelserna och ytterligare binda medlemsländer att följa det vi kommer överens om.

Vidare kan vi konstatera att det finns medlemsländer – det vet vi – som inte tycker om det här systemet. Man anser att det skärper för mycket och omöjliggör det som vi nog skulle beteckna som överfiske – därav det angelägna från min sida om att vi ändå ska få det här systemet också så att vi i någon mån kan komma till rätta med de problem med bland annat överfiske som vi har i delar av våra vatten inom den europeiska unionen.

Vad beträffar frågan om Ices motsätter jag mig på intet sätt att vi använder den vetenskapliga rådgivning som de består oss med. Men förhandlingar handlar, som jag inte minst påtalade förra gången jag var här, om att komma överens och om att få bästa möjliga utfall. I fråga om det fall som ofta refereras nu, nämligen diskussionerna, förhandlingarna och sedermera beslutet kring Östersjön, anser jag att vi fick det beroende på att vi satte oss i förhandlingsstolen. Det tvingade oss å andra sidan att frångå de vetenskapliga råden. Men jag påtalade i sammanhanget att det är de som är utgångspunkten när vi diskuterar, och ska så vara även framgent.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns ett stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi går nu till punkt 7, Handlingsplan 2006–2008.

Anf. 67 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Även i detta fall välkomnar jag kommissionens arbete med handlingsplanen. Angreppssättet med en tidsplan för olika åtgärder och att det anges vilka olika aktörer som ska vara delaktiga tycker jag är bra. Att vi tänker efter redan innan vilka som ska vara med i processen tycker jag är viktigt. Jag tror också, som även kommissionen för övrigt gör, att en effektivisering kommer till stånd genom en ökad användning av datateknologi och automatisering av dataöverföring.

Framförhållningen i arbetet i rådet kan väsentligen underlätta förenklingsarbetet. I detta ligger naturligtvis även en förankring av förslag hos berörda aktörer främst genom de nyligen inrättade regionala rådgivande nämnderna, vilket skapar en ökad förståelse och legitimitet som ju också är viktigt för regelverket.

Det är också angeläget att lägga vikt vid att ny lagstiftning är väl anpassad och genomtänkt – parallellt med det arbete som sker med att förenkla lagstiftningen.

Därtill kommer jag att tillägga att jag ser fram emot det fortsatta arbetet och att jag stöder kommissionen i dess arbete för att förenkla såväl på kort sikt som på lång sikt.

Anf. 68 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Herr ordförande! Det här är oerhört angeläget. Vi kan bara konstatera att detta väl går hand i hand med alliansens målsättning att minska det allmänna regelkrånglet. Kan vi dessutom få in det inom EU är det bara tacknämligt.

Vad jag skulle vilja trycka på är det som står i underlagsmaterialet under punkt 4.2 om kontroll av fiskeaktiviteter. Återigen vill jag, jordbruksministern, framhålla vikten av att i de här diskussionerna framhålla att vi från svensk sida är angelägna om att kontrollen ökar från samtliga nationer. Här blir det ytterligare en anledning, nämligen att det nu blir enklare att så att säga utföra kontrollen så man borde åtminstone inte kunna hänvisa till administrativa skäl. I och med att det underlättar är det också lättare att få fram det.

Anf. 69 CHRISTINA AXELSSON (s):

Herr ordförande! Det är inte bara de borgerliga partierna som kan slå sig för bröstet för att de jobbat med förenklingsarbete, utan det kan också vi socialdemokrater göra.

Vad jag skulle vilja säga i den här frågan är att det ska vara enkelt men rätt. Förra veckan efter EU-nämndens möte hade vi ju en föredragning av revisionsrätten. Man blir ganska beklämd när man ser allt det fusk som, medvetet eller omedvetet, förekommer inom unionen. Det är viktigt att också i det här sammanhanget när förenklingar diskuteras även diskutera hur man enkelt ska kunna kontrollera så att det också blir rätt. Enkelt och rätt handlar det alltså om.

Anf. 70 PER BOLUND (mp):

Även Miljöpartiet ställer sig bakom förenklingar av EU-reglementet; det har vi ingenting emot.

Däremot nämnde jordbruksministern här, och det står också i förslaget till svensk ståndpunkt, att man kommer att lägga ökad tonvikt på de regionala rådgivande nämnderna. Jag undrar om jordbruksministern i det sammanhanget kommer att verka också för en förändrad sammansättning i de nämnderna. I dag är det så att näringen besätter två tredjedelar av platserna. Det har därför inte medfört att man i första hand verkar för sänkta kvoter eller andra åtgärder för att behålla bestånden.

Anf. 71 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr talman! Jag noterar Bengt-Anders Johanssons och Christina Axelssons inlägg och kan för egen del bara instämma i desamma. Det är viktigt att vi beivrar det som inte är rätt och riktigt och att vi gör saker och ting enkla och i alla sammanhang tar upp de här frågorna när de finns på dagordningen.

Per Bolund frågade om de rådgivande nämnderna. Den saken blir inte föremål för en diskussion vid det rådsmöte som vi i dag avhandlar. Jag tycker att den frågeställningen ska behandlas i det sammanhang där den hör hemma – alltså inte denna gång.

Anf. 72 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi går nu över till nästa punkt, punkt 8, som handlar om biologisk mångfald.

Anf. 73 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Ordförandeskapet har initierat en debatt på jordbruksrådets möte i syfte att kunna bidra till diskussionen på miljørådets möte i december.

Vi kommer att diskutera följande frågeställning: Instämmer ni i att de mål och insatser som anges i meddelandet går i rätt riktning och kan genomföras på ett effektivt sätt för att garantera skyddet av biologisk mångfald och hållbarhet inom fiskerisektorn och jordbrukssektorn?

Jag kommer att säga att på fiskets område har Sverige lyft fram att syftet med den reformerade gemensamma fiskeripolitiken är ett hållbart

nyttjande av resurser och att försiktighetsprincipen tillämpas. Det är angeläget att gemenskapen eftersträvar en ekosystemansats gradvis och att den införs i fiskeriförvaltningen. Sverige är positivt till de krav på biologisk mångfald i den gemensamma fiskeripolitiken som föreslås. Ett av de främsta problemen i fiskeripolitiken är den bristfälliga informationen. Sverige välkomnar kommissionens förslag till mål. Nationellt har Sverige antagit långtgående miljö kvalitetsmål som i flera fall är mer progressiva än de som kommissionen har föreslagit. Av vikt är att IUU-fisket, det vill säga bekämpning av olagligt, orapporterat och oregistrerat fiske, prioriteras. Sverige anser det särskilt angeläget att snarast utarbeta åtgärder på gemenskaps- och medlemskapsnivå.

När det gäller jordbruksområdet delar Sverige kommissionens uppfattning att landsbygdsförordningen är det huvudsakliga instrumentet för bevarande och hållbart nyttjande av odlingslandskapets och jordbrukets biodiversitet och att fokus därför bör ligga på genomförande av landsbygdsprogrammet samt utvärdering av effekterna för den biologiska mångfalden. Redan under innevarande period för LBU-programmet har Sverige satsat stora resurser inom just detta område, inte minst i form av miljöersättningar. Sverige avser att bibehålla den höga ambitionsnivån inom miljö- och biodiversitetsområdet även under den kommande programperioden.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi går vidare till ärende 9, Banansektorn.

Anf. 75 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! EU:s jordbrukspolitik utvecklas i en riktning mot ökad marknadsorientering och ett större fokus på landsbygdsutveckling samt minskade totala kostnader.

Ett viktigt steg mot ökad marknadsorientering är att kvarvarande kopplade stöd frikopplas. Samtidigt kan riktade stöd till kollektiva nyttigheter behövas, typ öppet landskap och biologisk mångfald, liksom stöd till områden med mindre förutsättningar.

Inför översynen av marknadsordningen för bananer delar jag kommissionens slutsats om att kompensationsstödet till producenterna måste reformeras. Sverige stöder även det som kommissionen framfört som motiv till att stödet måste reformeras, det vill säga att stödet är produktionskopplat, att budgetutgifterna varierar år för år, att ett tak för budgetutgifterna saknas samt att stödnivån är mycket hög.

Vi har förståelse för att kommissionen framhåller en överföring av stödet till POSEI. Det är dock tveksamt om målet för reformen kommer att uppnås med förslaget. Såsom förslaget är utformat i dag är till exempel risken stor att många länder väljer att behålla en hundraprocentig koppling av stödet till produktionen. Jag anser därför att en målsättning om att frikoppla produktionen bör uttryckas tydligt i förslaget. Det är också viktigt att reformen inte inverkar negativt på vår ambition att återuppta och slutförhandla Doharundan. När det gäller miljöaspekterna bör bananproducenterna fortsatt uppmuntras till ökad miljöhänsyn.

Jag ser det som positivt att ett budgettak nu införs. Dock har jag tre aspekter angående budgeten som jag vill lyfta fram. Först borde valet av referensperiod ligga närmare i tiden. Dessutom bör den budgetbas som används vara korrekt och inte överskatta transportkostnaderna. Slutligen är det bekymmersamt att kommissionen i reformsammanhang inför en säkerhetsmarginal, vilket inte tillämpas i andra CAP-reformer. I stället bör det finnas utrymme för budgetneddragningar mot bakgrund av den höga nivån på stöd som ges till bananodlare inom den europeiska unionen.

Anf. 76 KARL SIGFRID (m):

Det är självklart bra att kompensationsstöd av det här slaget avskaffas. Helst ska det också innebära en besparing så att vi kan få en lägre svensk medlemsavgift och i förlängningen också en mindre belastning av de svenska skattebetalarna.

I förslaget till svensk ståndpunkt står det att Sverige anser att det finns utrymme för budgetbesparingar. Vilka möjligheter finns det att det faktiskt blir besparingar här och inte bara en överföring av pengar till exempelvis ökade regionalstöd?

Anf. 77 CARL B HAMILTON (fp):

Bananordningen är ju inte så kul som den kanske kan låta. Det är en kolonial kvarleva – man gav preferenser till framför allt Karibiens länder. I dag är det fortfarande så att man ska skydda en del bananproducenter, till exempel på Kanarieöarna.

Innan Sverige blev medlem i Europeiska unionen, 1995, hade vi, om jag minns rätt, frihandel med bananer. Det gynnade konsumenterna. Det betalades inte heller ut något stöd från svenska skattebetalare.

Min fråga är: Varför ska vi inte ha frihandel med bananer som svensk ståndpunkt? Vi har egentligen inga interna problem med den positionen eftersom vi inte har någon inhemsk produktion.

Jag skulle också vilja att jordbruksministern tog tillfället i akt att binda ihop denna fråga med en annan fråga, nämligen Europas relation med Afrika. Vi har återkommande sett bättemigranterna, kanske 30 000–40 000 människor, som har begett sig till Kanarieöarna, och många av dem har rest över Medelhavet. Då återkommer man alltid till att vi måste ge afrikaner större möjligheter att försörja sig hemma i sina afrikanska länder. Den här bananregimen är ett mycket bra exempel på en EU-politik som gör det svårare för afrikaner att försörja sig i Afrika, därför att om det inte exporterades bananer från Karibien skulle man sannolikt göra det från Afrika till Europa. Jag tror att det är ytterligare ett skäl för att ha frihandel med bananer.

Jag skulle vilja att jordbruksministern vid mötet faktiskt för upp denna fråga så att det inte bara handlar om producentperspektivet, budgettak, kvoter och liknande frågor.

Globalt sett har Europa ett särskilt ansvar för Afrika. Ska vi kunna lyckas med detta och lyckas till exempel beträffande strömmen med människor som vill emigrera från Afrika till Europa, måste vi också i handling visa att vi vill främja en bättre ekonomisk utveckling i Afrika. Detta är ett litet exempel på detta, men det är ett mycket bra och konkret exempel att föra fram. Till exempel kan inte Spanien, som Kanarieöarna

tillhör, säga att de nu ska ha skydd för bananproduktion på Kanarieöarna samtidigt som de vill ha ekonomisk och annan hjälp med att ta hand om flyktingar från Afrika. Spanien måste välja vilken väg de vill gå, och det här är ett bra och konkret exempel på ett tillfälle att göra det.

2006/07:7
17 november

Anf. 78 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Möjligheter till budgetneddragningar finns i det här sammanhanget. Jag var noga med att redovisa den uppfattning som jag har för avsikt att redovisa nere i Bryssel i nästkommande vecka så att nämnden skulle bli uppmärksam på detta. Bara för att repetera så pekade jag på möjligheterna att använda sig av en annan referensperiod. Jag sade att budgetbasen ska vara korrekt, att man inte ska överskatta transportkostnaderna och att man i detta fall ska lägga in en säkerhetsmarginal. Jag avslutade med att säga att det här utrymmet i stället borde användas för budgetneddragningar.

Vad beträffar frågeställningarna från Carl B Hamilton vill jag inledningsvis säga att det som Carl B Hamilton tar upp är den stora frågan. Här handlar det om den lilla frågan, alltså om det som odlas inom den europeiska unionen. Jag har lärt mig att det utgör en liten mängd av de bananer som vi äter. Den stora frågeställningen kommer att diskuteras i andra sammanhang. Senast så gjordes var för ungefär ett år sedan. Enligt upplysning från mina medarbetare här kommer en liknande omgång att äga rum om ungefär ett år igen. Men denna gång är det alltså den lilla frågan, inom unionen odlade bananer, som avhandlas.

Anf. 79 CHRISTINA AXELSSON (s):

Det som Carl B Hamilton tar upp är mycket intressant. Jag hoppas att ministern vid mötet kommer att vara lite tuffare än att bara svara på de tre frågor som han just redogjort för. Tala om att vi ser fram emot en frihandel med bananer! Jag tror faktiskt att det är på tiden att vi talar klarspråk, som det heter. Är det någon form av hänsyn som ministern tar till de andra länderna, eller finns det ingen framkomlig väg för att säga på det sättet?

I övrigt tycker jag att det är viktigt att uppmuntra till ökad miljöhänsyn. Biologisk mångfald kan inte bara vara något som ska gälla inom Europeiska unionen, utan det måste gälla i hela världen. Jag vet att de gifter som man använder sig av vid bananodling faktiskt förstör väldigt många småkryp och förstör på annat sätt. Jag tycker att detta är en viktig fråga att ta upp.

Anf. 80 PER BOLUND (mp):

Med anledning av det som jordbruksministern anförde och det som har sagts runt bordet vill jag också efterlysa en något tuffare linje i den svenska ståndpunkten.

Precis som Folkpartiet och Socialdemokraterna skulle jag gärna se att man tog upp frågan om frihandel och drev den i de här förhandlingarna. Jag skulle också gärna se att man tuffar till språket lite och säger att det finns utrymme för stora besparingar i stället för bara budgetbesparingar och att man ställer krav på ökade miljöhänsyn för att man ska få de här stödpengarna i stället för att bara uppmuntra ökade miljöhänsyn.

Anf. 81 STAFFAN DANIELSSON (c):

Bananer är en fråga. Handeln med jordbruksprodukter i världen och EU:s regelverk för det är en större fråga. Carl B Hamilton kopplade även ihop bananer med flyktingar, vilket jag tror kan vara farligt.

Vi är ju för marknadsekonomi och frihandel i Sverige generellt och i partierna. Utvecklingen i världen rör sig ju åt det hållet. Det är bra.

Allt sker inte över en natt. Jag tror att vi måste acceptera att det är en verklighet med många hårt arbetande människor i livsmedelsindustrin och i jordbruket i EU och även i Sverige som gör att det kan få dramatiska konsekvenser om vi skyndar för snabbt.

Utvecklingen är på väg. Tullarna monteras ned. Exportstöden ska tas bort. Frikopplingen innebär ett steg mot marknadsinriktning. Det rör sig alltså ganska kraftigt. Jag bejakar den utvecklingen.

Däremot är världsmarknadspriserna mycket låga. Om vi från EU och Sverige radikalt skulle driva detta får det stora konsekvenser för det europeiska och svenska jordbruket samt livsmedelsindustrin.

Det är lätt för Sverige att säga att vi ska ha frihandel på bananer. För de bönder som odlar bananer vid Medelhavet ska det vara frihandel och inga stöd på något håll.

Jag vill ställa en fråga till jordbruksministern. Om vi hypotetiskt skulle välja den radikala tuffa linjen ser jordbruksministern någon risk för att Spanien möjligen säger: Varför ska vi ha en stabilitet och rimliga villkor för till exempel mjölk, kött och spannmålsproduktion i norra Europa som betyder mycket för biologisk mångfald och sysselsättning i de länderna?

Jag vill bara vidga diskussionen på det sättet. Jag tror att vi är överens om inriktningen. Det är farligt att vi gör solospel på enskilda produkter. Vi bör se det som en helhet. Jag välkomnar den linje som regeringen har att ändå driva på mot en marknadsorientering med ganska betydande grepp som vi ställer oss bakom. Jag är för det, men jag tror att det är farligt om Sverige ensidigt driver något mycket radikalare. Det kan slå tillbaka på våra egna förutsättningar att hävda biologisk mångfald och sysselsättning i det svenska jordbruket och livsmedelsindustrin.

Anf. 82 KARL SIGFRID (m):

Jag vill närmast bara ta en liten replik på det svar jag fick. Svaret var en redogörelse för den svenska ståndpunkten. Min fråga var snarare: Vilka möjligheter finns det för att det blir gehör för den svenska ståndpunkten och för att det faktiskt blir en besparing?

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Det är intressant med bananer och det är gott. Men jag vill erinra om att vi har även andra ärenden som vi ska försöka klara av före lunch.

Anf. 84 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Visst tycker vi att det är gott med bananer. Jag vill ändå förstärka eller fylla på utifrån det som Christina Axelsson sade tidigare angående tuffare tag och instämna i det som har med helheten att göra.

Det kunde ändå kännas positivt om Sverige har en tuffare syn i det som har med frihandel och bananer att göra, trots Spanien.

Om cirka två veckor kommer vi att göra ett nytt försök att återuppta det som har med WTO-förhandlingarna och Doharundan att göra. Vi vet att det är jordbruksfrågorna som är bland de allra känsligaste. Det är också i det perspektivet som andra delar av världen har synpunkter på EU och Europa. Det vore oerhört olyckligt om en reform kring bananerna skulle störa den process som ska komma i gång just då utifrån det som har med jordbruksperspektivet att göra.

Därför kan det vara bra om vi ändå har en ganska tuff syn på frihandel.

Anf. 85 JACOB JOHNSON (v):

Jag vill helt kort i princip ansluta mig till Carl B Hamiltons tankar.

Anf. 86 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Två övergripande saker är att notera. Det är en riktlinjedebatt vi ska ha. Det fattas alltså inga beslut vid vårt nästkommande jordbruksråd.

Även om jag inte har någon längre erfarenhet tillåter jag mig ändå att konstatera att det nog inte är något annat land inom unionen som har drivit linjen om frihandel så ofta, så mycket och så hårt som Sverige. Den linjen har vi i den här regeringen för avsikt att fullfölja och fortsätta med. Den påpekas i olika och alla sammanhang.

När vi diskuterar så här specifika sakfrågor kan man inte ta upp alla världspolitiska frågor. Man måste komma till punkt när det gäller dessa, med våra mått mätt, lite mindre diskussioner. Vi kan inte blanda in alltför många saker alla gånger.

Vi är angelägna om att i alla sammanhang ta de miljöhänsyn som vi måste ta för att kommande generationer ska kunna bruka och framleva på den här planeten på det sätt som vi har haft möjlighet att göra. Det kommer självklart att påpekas från olika håll i det här sammanhanget. Det gäller också frågan om den biologiska mångfalden som vi är dåliga på att fullfölja i en del sammanhang.

När det gäller pengar och besparingar kan jag från de tidigare möten som varit referera att det finns olika synpunkter, självklart beroende på vilket intresse man har. Enligt den rapportering vi har framgår det att vi ännu inte har fått några indikationer på att någon medlemsstat kommer att blockera det förslag som nu finns. Vad vi förstår kommer man i de fortsatta diskussionerna att arbeta med de saker som finns angivna i det till nämnden framlagda dokumentet.

De realistiska besparingsmöjligheter som vi har funnit har jag i mitt inledande anförande pekat på. Jag avser att fortsätta att driva de frågorna så långt vi bara kan.

Anf. 87 LEIF PAGROTSKY (s):

Det här är väldigt spännande. Bananer är gott, men det är inte bara en liten struntfråga. Det är en av de absolut största produkterna i världshandeln. Det är en av de mest infekterade handelspolitiska konfliktfrågorna i världen. Det är alltså ingen marginalfråga i utkanten av EU-nämndens dagordning. Det är en rätt central fråga också för vår EU-politik, enligt min mening.

Dessutom är detta en liten fråga för jordbruksministrarna. Det är några få bönder som ägnar sig åt bananodling i Europa. De gör det ofta som sidoverksamhet till turism och annat på Kanarieöarna eller på Kreta.

Handelsministrarna ska effektuera detta på ett ofta provocerande och utmanande sätt gentemot resten av världen. Där finns inte jordbruksministrarna vid bordet och tar smällen. Detta är viktigt.

Jordbruksministern säger dels att detta är en riktlinjedebatt, dels att detta är specifika sakfrågor och att man inte kan ta upp allt i hela världspolitiken på en gång.

Jag vet inte vilka av de här båda oförenliga beskrivningarna som jag ska ta fasta på, men min känsla är att detta är en riktlinjedebatt. Då kan man beskriva utgångspunkterna för sin uppfattning. Det tycker jag är den som Carl B Hamilton redogör för.

Det är Sveriges principiella inställning i den här frågan. Den tycker jag att vi ska driva som en riktlinje. Om det bara är en riktlinjedebatt blir det ju inte tal om votering, omröstning och kohandel om procentsatser, så avvägningen om vi ska ställa oss vid sidan av och rösta nej eller om vi ska delta i ett köpsläende kommer ju senare. Det är nu man anger om man ska ha hög svansföring eller om man ska vara en bland alla andra.

Jag tror att det är en felsyn att Sverige är ensamt. Det är väldigt få länder som har egenintressen i detta. I jordbrukspolitiken är det ju de nationella egenintressena som styr vilka frågor länderna engagerar sig i. Det kanske vore en poäng att vidga frågan och remittera den till handelsministrarna som har mycket större konsekvenser av detta än vad jordbruksministrarna har. Där vet i alla fall jag att flera länder är skeptiska till detta.

Vi har förlorat tvistlösningsprocesser. Att vi har gjort reformer av bananregimen beror ju på att den regim vi hade bedömdes olaglig. Det var en bedömning som också Sverige delade. Vi menade att vi med öppna ögon fattade beslut om att genomföra reformer som inte var i enlighet med våra internationella åtaganden.

Jag tycker att vi ska fullfölja den linjen och ha en kaxig attityd vid bordet. Sedan får man se hur taktiken ska föras när den ska omsättas i specifika sakfrågor och procentsatser.

Anf. 88 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Låt mig konstatera att sakfrågan kommer upp på decemberrådet. Vi ska den här gången avge våra positioner i en riktlinjedebatt. Den europeiska odlingen av bananer är, i förhållande till den totala odlingen i världen, oerhört liten. Därav mina i någons ögon möjliga något divergerande ståndpunkter i tidigare diskussioner.

Jag har här redovisat det jag har för avsikt att framföra i riktlinjedebatten i den här lilla delen av bananfrågan i världen.

Anf. 89 ORDFÖRANDE:

Jag hoppas att jordbruksministern ändå tar med sig de här funderingarna i debatten. Jag kan konstatera att i det underlag som vi har fått står det att regeringens ståndpunkt ska ligga i linje med WTO:s regelverk.

Med det vill jag ändå konstatera att det finns ett stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga. Detta är ju ingen beslutspunkt.

Anf. 90 CHRISTINA AXELSSON (s):

Ministern ska ju ändå yttra sig. Då måste ministern ta till sig vilket medskick flera partier – Folkpartiet är ett – runt bordet gör. Ministern måste ta med sig det och ha en hög svansföring i diskussionen, även om det bara är en riktlinjedebatt i det lilla.

Anf. 91 CARL B HAMILTON (fp):

Jag tyckte att ordföranden sammanfattade det hela väl genom att peka att han förutsatte att jordbruksministern skulle ta med sig vår diskussion inför debatten.

Jag instämmer med ordföranden. Jag kommer inte att frondera, som jag förstår att en del av er skulle vilja.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Med det anser jag att den här punkten är avslutad.

Vi kan gå över på nästa punkt som handlar om direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Det är punkt 10.

Anf. 93 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Det särskilda stödet till energigrödor, energigrödopremien, infördes i samband med jordbruksreformen och började tillämpas 2004. Stödet är 45 euro per hektar och är begränsat till 1,5 miljoner hektar på EU-nivå.

De länder som tillämpar den här förenklade tillämpningen som kallas SAPS har för närvarande inte tillgång till stödet. Stödet lämnas endast för odling av energigrödor på åkermark. Odling på träda kan således inte erhålla energigrödopremie.

År 2004 söktes energigrödopremie för 300 000 hektar, år 2005 för 570 000 hektar. Preliminär statistik pekar på en stark ökning av efterfrågan på stödet för år 2006. Vi kommer då förmodligen att vara nära det fulla utnyttjandet.

Sverige har arbetat för att det ska vara möjligt att lämna anläggningsstöd inom ramen för gårdsstödet även utanför trädan. Nu föreslår kommissionen en sådan möjlighet. Sveriges avsikt är emellertid att tillämpa landsbygdsprogrammet för åtgärden, bland annat eftersom en sådan tillämpning ger sektorn möjlighet att arbeta mer långsiktigt samt för att kommissionens nuvarande förslag har fått kritik från några medlemsstater, vilket på längre sikt eventuellt kan leda till att möjligheten tas bort.

Anf. 94 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Herr ordförande! Mot bakgrund av det förra ärendet och marknadsförutsättningarna tycker jag att det är viktigt att jordbruksministern ändå tar med sig resonemanget om att behovet av stöd när det gäller energigrödor minskar i takt med att energipriserna ökar. Det framgår också av förslaget till den svenska ståndpunkten att det saknas en djupare analys av effektiviteten av det här stödet.

I går resonerade vi i miljö- och jordbruksutskottet just var brytningsnivån egentligen ligger för när marknaden är tillräckligt stark för att klara sig utan stöd. Jag kan säga att vi i Sverige för närvarande ser på ett antal

produkter att energigrödor klarar sig på egna ben. Det är viktigt att man i den svenska stånpunkten tar med sig det här resonemanget.

Att de nya medlemsländerna ska omfattas av samma regelverk finns det ju inte mycket att säga om. Det får vi naturligtvis köpa. Men jag tycker att det är viktigt att jordbruksministern tar med sig den inriktning som jag har pekat på.

Anf. 95 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag tycker också att det är viktigt att man tar med sig det resonemang som Bengt-Anders redogör för. Sveriges långsiktiga målsättning att all odling på åkermark oavsett slutanvändning ska behandlas lika är också viktig.

Men jag vill ändå ställa en fråga. Det står att det är viktigt att förslaget finansieras inom befintliga budgetramar och att det inte ytterligare belastar jordbruksbudgeten. Vilken budget ska det då belasta, om det inte belastar jordbruksbudgeten? Jag ber om ursäkt, men jag förstår inte vad som egentligen menas.

Anf. 96 ORDFÖRANDE:

Innan jag ger ordet till jordbruksministern vill jag påminna om att vi har en statssekreterare här utanför som har suttit och väntat rätt länge nu. Om vi kan göra våra inlägg korta och kärnfulla vore det bra.

Anf. 97 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Jag kommer att ta med mig det som Bengt-Anders Johansson nämner, nämligen att den långsiktiga målsättningen är att all odling på åkermark oavsett slutanvändning ska behandlas lika men också att vi i samband med hälsokontrollen ska se över och analysera stödsystemet för energigrödor.

Christina Axelsson, den här saken ska rymmas inom den gemensamma jordbrukspolitiken, alltså inom CAP-systemet.

Anf. 98 CHRISTINA AXELSSON (s):

Då står det alltså fel i det papper som vi fått?

Anf. 99 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag läser innantill: "Det är även viktigt att förslaget finansieras inom befintliga budgetramar och inte ytterligare belastar jordbruksbudgeten." Det är förslaget till svensk stånpunkt.

Anf. 100 CHRISTINA AXELSSON (s):

Då är min fråga: Inom vilken budget ska det finansieras om det inte är inom jordbruksbudgeten? Varifrån ska man ta pengarna?

Anf. 101 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Vi ska inte öka jordbruksbudgeten. Det är vad som avses.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Har vi klarat ut den frågan? Finns det ytterligare frågor? Då kan vi konstatera att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Då går vi vidare till nästa punkt som är Övriga frågor. Har jordbruksministern någonting att anföra?

Anf. 103 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

De är omnämnda i texten. Det är alltså diskussionen mellan EU och Norge – det årliga samrådet – det är frågan om genetiskt modifierade livsmedel och foder, det är influensan och det är sockersektorn. Jag kommer att göra några mindre inlägg under de här punkterna, men de är ju inte föremål för några ställningstaganden.

Anf. 104 CHRISTINA AXELSSON (s):

Med farhåga för att jag får ett öknamn efter det här EU-nämndsmötet vill jag ändå fråga om det här med räkorna en gång till. Jag tror att jag inte riktigt förstod ministern vid återrapporten. Det sades att man skulle ta upp detta med att öka vår kvot av räkor i de bilaterala förhandlingarna med Norge, som ska ske i närtid. Då undrar jag: Har Norge andra kvoter? Och är det troligt att de i så fall kommer att avsätta dem för att vi ska kunna öka vår räkkvot?

Anf. 105 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Med nämndens benägna medgivande överlämnar jag ordet till Stefan de Maré, som kan det här.

Anf. 106 Departementsrådet STEFAN DE MARÉ:

De kvoter som vi har med Norge är bestämda. Norge har en kvot och vi har en kvot, och det är en stabilitet i de här kvoterna. Vi kan naturligtvis ta upp frågan med Norge om att få en överföring av Norges andel till Sverige. Detta kan man ta upp bilateralt med Norge.

Men naturligtvis blir det ett pris för en sådan överföring. Det är en sak man får ta upp i den bilaterala diskussionen med Norge i så fall.

Anf. 107 PER BOLUND (mp):

Jag vill fråga jordbruksministern om han i samband med förhandlingarna om fiskeavtalet med Norge kommer att ta upp det problematiska i att Norge bedriver valfångst och att förhandlingarna kanske skulle underlättas om man inte gjorde det?

Anf. 108 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr ordförande! Den frågeställningen behandlas och framförs från Miljödepartementet och av miljöministern.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Finns det några ytterligare frågor under Övriga frågor? Om inte får jag tacka jordbruksministern med medarbetare och tillönska er en angenäm helg.

Ursäkta mig, vi har glömt en punkt. Finns det några A-punkter?

2006/07:7
17 november

Anf. 110 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Vi har bara fått en provisorisk lista än så länge, alltså ingen slutgiltig A-punktslista. Såvitt vi känner till så här långt är det bara formalia. Tomas Dahlman kan redogöra för detta.

Anf. 111 Departementsrådet TOMAS DAHLMAN:

Den första punkten gäller bedömning av överensstämmelse av industriprodukter och att reglerna om detta utsträcks till Rumänien i och med att Rumänien nu blir medlem av unionen.

Sedan är det ett antal frågor från Europaparlamentariker och från europeiska ombudsmannen som besvaras. De tas formellt som A-punkter. Sedan är det ett antal tekniska frågor som har med budgetarbetet att göra.

Det finns också en punkt som låter lite otäck, om transporter av radioaktivt avfall. Enligt uppgift har kommissionen lagt fram ett förslag till revidering av ett direktiv som reglerar gränsöverskridande transporter av radioaktivt avfall samt övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall mellan medlemsstater och till och från gemenskapen. Detta har av Miljödepartementet bedömts vara oproblemiskt.

Detta är de rättsakter vi har uppgifter om.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor från nämndens ledamöter med anledning av denna redogörelse? Om inte så önskar jag ånyo en trevlig helg!

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreteraren med medhjälpare hjärtligt välkomna till EU-nämnden. Vi ber om ursäkt för att vi är sena i vår tidsplanering. Det har varit en mycket engagerad diskussion om bananer och räkor som har tagit tid. Vi vet också att statssekreteraren har ett annat möte att passa, så vi ska försöka avverka detta så fort som möjligt.

Vi tar A-punkterna sist. Nu går vi direkt in på ärendena 3, 4, 5 och 6 enligt den dagordning som vi har fått. Vi klumpar ihop dessa ärenden, som handlar om budgeten. Varsågod, statssekreteraren!

Anf. 114 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Tack så mycket! Det är naturligtvis mycket viktigt för oss att vara här, och jag tycker också att det är mycket trevligt. Till min hjälp har jag Peter Sandwall, Lotta Karle och Maisoun Jabali.

Jag hoppas att ni har fått de bilder som vi har skickat till nämnden. För att ge en bild av vad diskussionen kommer att handla om den 21 november kan det vara på sin plats att jag går igenom grunderna för arbetet med årsbudgeten. Det handlar om processen, om strukturen och om budgetens omfattning. Därefter går jag in på själva dagordningen för rådet, med fokus på EU-budgeten för nästa år.

På första bilden ser vi processen. Kommissionen presenterar sitt förslag till budget i maj. Rådet gör därefter sin första genomgång, den så kallade första läsningen. Det är en första behandling. Den resulterar i en kompromiss, och beslut i rådet fattas med kvalificerad majoritet.

Kompromissen skickas därefter till Europaparlamentet, och parlamentet diskuterar förslaget i sin första behandling eller läsning, som det kallas. Normalt föreslår parlamentet en serie ändringar som netto ofta är ganska utgiftsdrivande. Parlamentets läsning avslutas med en omröstning i oktober, där dessa ändringar antas.

I rådets andra behandling eller läsning – det är den situation som vi står inför nu – kan rådet modifiera parlamentets ändringar eller godkänna dem. I de så kallade obligatoriska utgifterna – det är sådana utgifter som styrs av olika rättsakter, framför allt handlar det om jordbruksutgifterna – beslutar rådet i samband med sin andra läsning. De övriga utgifterna, som inte är obligatoriska, skickas tillbaka till parlamentet för en andra läsning. Här har parlamentet det avgörande inflytandet. Formellt sett fastställs budgeten efter parlamentets andra läsning i december.

På nästa bild ser vi en översikt över budgetens struktur. Budgeten för 2007 är särskilt intressant eftersom den är den första årsbudgeten i den nya budgetramen, som sträcker sig över perioden 2007–2013. Därför är det särskilt viktigt att den här årsbudgeten håller fast vid de principer som låg till grund för uppgörelsen om budgetramen, som gjordes så sent som i december 2005.

För 2007 uppgår den samlade budgeten till ungefär 120 miljarder euro. Den fördelas på fem olika rubriker. Den största utgiftsrubriken är

rubrik 2, som omfattar den gemensamma jordbrukspolitiken och landsbygdspolitiken och tar ungefär 46 % i anspråk. Därefter kommer rubrik 1, som omfattar strukturfonder och sammanhållningspolitiken.

Övriga delar är rubrik 3, Inre politik. Där ligger asyl, migration och satsningar på hälso- och konsumentpolitik. Rubrik 4 omfattar EU:s relationer till tredjeland och rubrik 5 är administration.

Vi byter till den tredje bilden. I budgeten skiljer man mellan åtaganden å ena sidan och betalningar å andra sidan. Åtagandeanslagen anger de totala kostnaderna för alla rättsliga åtaganden som får ingå under budgetåret i fråga. Betalningsanslagen ska täcka de utgifter som ska göras under budgetåret. Det är betalningarna som styr EU-avgiften.

Vi går till nästa bild. Ekofin fattade beslut om rådets första läsning av EU-budgeten för 2007 i enlighet med den kompromiss som hade nåtts i Coreper. Kompromissen i rådets första läsning innebar en minskning av kommissionens förslag med ungefär 1 miljard euro vad gäller de så kallade åtagandena och knappt 1,8 miljarder euro för betalningarna.

Det största positiva resultatet av den förhandlingen som kan ha mer långsiktiga konsekvenser var rådets förslag att minska administration. Det förslaget innebar att hälften av de uppkomna vakanserna till följd av pensionsavgångar skulle man låta bli att återtillsätta. För 2007 skulle det innebära en neddragning med ungefär 200 tjänster. Avsikten var att det skulle bli en princip framöver. Här kan man nu konstatera att parlamentet och rådet står långt ifrån varandra.

Vi kan byta bild. Förhandlingarna om årsbudgeten ska ses mot bakgrunden av den fleråriga ram för 2007–2013 som jag nämnde förut. Där finns utgiftstak för varje år som ligger fast. Den här bilden visar resultatet av de förhandlingar som hittills har gjorts. Jag ska kommentera det lite.

Vid rådets första läsning, som jag nyss nämnde, drog rådet ned kommissionens förslag med 1 miljard euro för åtaganden och 1,8 miljarder för betalningarna. I parlamentets första läsning föreslog de en kraftig ökning av betalningarna med ungefär 7,4 miljarder euro i förhållande vad rådets första läsning kom fram till. Höjningarna berör framför allt strukturfonderna och jordbruksavgifterna.

Vad gäller kostnaderna för administration tillbakavisar parlamentet rådets förslag. Parlamentet vill också ha en ökning under rubriken 4, EU som global partner. Samtidigt föreslår man en halvering av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, den så kallade GUSP:en.

Parlamentets ändringar avviker således ganska substantiellt från både kommissionens och rådets förslag. Sammantaget finns det en hel del i parlamentets synpunkt som tyder på att det mer är förhandlingsspel än sakligt motiverade ändringar.

När vi nu går in för rådets andra läsning har rådet att ta ställning till de ändringsförslag som parlamentet har presenterat. Vi befinner oss nu tyvärr i ett läge där det inte finns tillräckligt med stöd. Det finns inte en kvalificerad majoritet i rådet för det förslag som ordförandeskapet har presenterat.

I stora drag innebär den kompromiss som finns och som har diskuterats att man återgår till den överenskommelse som gjordes vid rådets första läsning med undantag för jordbruksutgifterna där man föreslår en ytterligare neddragning, men det beror på en prognosrevidering.

Där skon klämmer är de så kallade produktivitetsvinsterna. Det gäller bantningen av antalet tjänster på institutionerna. Här har ett antal medlemsstater ändrat sin position jämfört med rådets första läsning.

Det kan vara värt att påminna om att den budget vi ser framför oss för 2007 kommer att ha direkta konsekvenser för EU-avgiften. Det handlar framför allt om betalningsnivåerna.

Vad motsvarar skillnaden mellan rådets första läsning och kommissionens förslag på 1,8 miljarder euro för Sverige? Det motsvarar en EU-avgiftsförändring på kanske uppemot lite drygt 400 miljoner kronor. Det är mycket pengar vi talar om.

Med parlamentets förslag, som har betydligt högre betalningsnivåer, skulle avgiften öka betydligt i förhållande till rådets första läsning.

Vi kan bläddra till en ny bild. Beslut om andra läsningen fattas vid Ekofin. Dagordningen har följande punkter. Först har man en förberedelse för förlikningsmötet med parlamentet. Man kan säga att det integreras i resten av dagordningspunkterna.

Dagordningspunkt 4 gäller ändringsbudget 6 för budgetåret 2006, det vill säga innevarande år. Ändringen gäller en höjd prognos för de egna medlen och minskade utgifter med ungefär 4 miljarder euro för innevarande års budget.

Dagordningspunkt 5 är intressant. Det är en ändringsskrivelse för budgetåret 2007. Ändringsskrivelsen innebär en minskning av prognoserna för jordbruksutgifterna år 2007. Det är en del i förhandlingarna. Hur mycket kommer man att låta nedrevideringen slå igenom i budgeten?

Dagordningspunkt 6 gäller förslag till budget för 2007.

Förutom årsbudgeten har rådet i sina förhandlingar med parlamentet att försöka hitta en förlikning om revideringar i budgetförordningen. Den nu gällande förordningen trädde i kraft den 1 januari 2003. Där regleras att budgetförordningen ska granskas vart tredje år eller när så är påkallat.

Förra året presenterade kommissionen en rapport om tillämpningen av den nya budgetförordningen och förslag till revideringar. Målsättningen med revideringarna är att göra bestämmelserna tydligare och mer effektiva.

Man måste se dagordningen i sin helhet där alla frågorna kommer att vara på bordet samtidigt när man förhandlar med parlamentet. Det är någonting som kommer att ta vid direkt efter själva rådsmötet.

Syftet är naturligtvis att man ska komma överens om budgeten och om den reviderade budgetförordningen. Rådet kommer i förhandlingarna med parlamentet att företrädas av det finska ordförandeskapet.

Vi tittar på den sista bilden jag har med mig. Vår allmänna utgångspunkt är att fortsätta att driva den budgetrestriktiva linje som Sverige traditionellt har haft och haft en bred uppslutning kring i riksdagen. Det är ett arbete som vi också har drivit med så kallade likasinnade medlemsländer.

Mer konkret vill vi begränsa ökningen av betalningsanslagen. Vi vill upprätta tillräckliga marginaler för att klara oförutsedda utgifter utan att det ska behöva påverka vår avgift. Vi vill begränsa utnyttjandet av flexibilitetsinstrumentet.

Sammanfattningsvis är vår utgångspunkt att stödja den uppgörelse som har förhandlats fram i rådet utifrån principerna. Samtidigt behöver vi

naturligtvis ha en beredskap för att frågorna kommer att röra något på sig i slutförhandlingarna.

Anf. 115 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Herr ordförande! Jag har inga andra förslag till inriktning än den statssekreteraren har gett uttryck för. Däremot har jag en fråga eller fundering och en konkret fråga. Frågan eller funderingen gäller Europaparlamentets ansvarstagande när man lägger fram förslaget om 1,04 %. Om jag inte missminner mig är det 1 % som man har någon överenskommelse om att man inte ska passera. Min fråga är varför man inte är mer trogen det beslutet.

Sedan en återkoppling till det som nämndes. Hur mycket utgör en hundradels procent i avgift för Sverige? Det kan vara bra att ha den siffran med sig i de fortsatta resonemangen.

Anf. 116 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Huvudinriktningen är vi ense om i riksdagen. Vi medverkar kontinuerligt till att det bildas nya trivsamma myndigheter som tar för sig ganska ordentligt när det gäller regelverk, tillämpning, kontroller och sådant. Med produktivetsförslaget och en återhållsam linje när det gäller budgeten, finns det någon analys av om det är god marginal ur kvalitetssynpunkt och kompetenssynpunkt för myndigheterna att driva sin verksamhet? Eller börjar det blir dags, om man ska hålla en mycket restriktiv budgetlinje, att se över om det finns några myndigheter eller någon verksamhet som man helt enkelt behöver ta bort?

Anf. 117 SONIA KARLSSON (s):

Herr ordförande! Jag vill tacka statssekreteraren. Jag tycker att det är positivt att statssekreteraren understryker, precis som när han var på besök i finansutskottet, att den nya regeringen fortsätter att driva den budgetrestriktiva linje vi har haft i Sverige tidigare och som vi alla här i rummet har varit överens om. Det tycker jag känns mycket bra.

Det är lite bekymmersamt, vilket inte framgick först, är att det kan bli ytterligare kostnader om det inte blir de neddragningar i administrationen som var tänkt. Ungefär var bedömer statssekreteraren att kompromissen kan hamna?

Anf. 118 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag ska genast medge att jag inte är den främsta experten på dessa saker. Jag kommer att ta hjälp av mina medhjälpare. Vem börjar med parlamentets ansvar?

Anf. 119 Departementsrådet PETER SANDWALL:

När det gäller huruvida parlamentets förslag till ändring ligger inom ramarna för det som man kom överens om i den nya budgetramen är svaret att det gör det. Det ligger inom de ramarna även om det ligger väsentligt högre än det som är kommissionens utgångsbud.

Profilen över perioden 2007–2013 är sluttande. Medelprocentsatsen om man slår ut det för hela perioden blev betalningsbemyndigandena i

slutskedet fastlagt till 1,0 %. Om jag minns rätt slutar det så att det sista året 2013 är vi nere på 0,94 %.

När gäller vad en hundradels procent i förändring ger på den svenska EU-avgiften har jag ingen färdig siffra för det. Det kan vi gärna återkomma till. Allmän sett är Sveriges andel av betalning av EU:s budget ungefär 2,7 % av totalen. Det ger någon indikation på i vilken storleksordning som den svenska avgiften bidrar till EU:s totala budget.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Har statssekreteraren något ytterligare att anföra?

Anf. 121 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Inte på den punkten. Ni kan fundera på myndighetspotentialen. Sonia Karlssons fråga gällde var kompromissen kommer att hamna. Det är svårt att säga. Naturligtvis kommer det att bli färre. Jag tror att det kommer att ske ett utbyte mellan revideringen av jordbruksutgifterna kontra rationaliseringspotentialen. Men det är osäkert exakt var man landar. Det är de två främsta parametrarna jag tror att man kommer att röra på.

Anf. 122 Kanslirådet LOTTA KARLE:

Frågan gällde myndigheterna och potential för att ompröva verksamhet. När ordförandeskapet i årets budget har gjort en grundlig genomgång av administrationen har naturligtvis alla medlemsländer varit delaktiga och tittat på administrationen, därav deklARATIONEN om produktivitetsvinster. Det finns en hel del som man kan göra.

En av komponenterna i deklARATIONEN är att kommissionen själv ska se över administrationen och komma med förslag på effektiviseringar. Man tror att man 2008–2010 ska kunna göra besparingar på upp till 500 tjänster. Visst finns det mer att göra. Jag vet inte om det var tillräckligt svar på frågan.

Anf. 123 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Jag vill skicka med något. Det finns en del nya myndigheter som fortfarande håller på att byggas upp. Det gäller till exempel Efsa, som har väldigt grannlaga forskningskompetens för att avgöra huruvida GMO är en hög eller låg risk, och så vidare. Det gäller att departementet i arbetet med budgetfrågorna också ser behov av att kanske flytta över resurser i arbetet. När man ska rationalisera på sina håll finns det ny kompetens som håller på att byggas upp. Det ska inte kringskäras, om man nu ska ha en sådan myndighet.

Anf. 124 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vi tar till oss det.

Anf. 125 ULF HOLM (mp):

Det verkar som att EU-parlamentet och rådet står ganska långt ifrån varandra. Det är det normala, skulle jag vilja säga. Det är inget konstigt med det. Men jag är lite bekymrad över att du tycker att vi ska ge dig ett öppet mandat. Jag gillar aldrig sådant där, framför allt inte när det gäller EU:s budget. Där tycker jag att Sverige genom tiderna har gjort ganska

2006/07:7
17 november

dåliga uppgörelser och gått med på en massa konstiga beslut om att vi ska ge mer pengar till EU, vilket jag inte gillar.

Det är anmärkningsvärt att EU-parlamentet ökar jordbruksstöden. Men jag minns också debatterna i EU-parlamentet om att man gärna ville öka ländernas intresse där. Men jag tycker att man bör begränsa mandatet, så att säga, för röstningen. Jag förstår att det ska kompromissas, men man bör inte gå över kommissionens förslag som jag tror var 0,99, medan rådet hade 0,98. Det är ett alternativ, så att säga.

När det gäller de administrativa sakerna tycker jag gott att Sverige kan föra fram att ett sätt att spara pengar är att samlokalisera EU-parlamentets två byggnader till en byggnad, så att man sparar några miljoner där. Och när det gäller de nya institutionerna i EU kan jag bara påminna föregående talare om att den nya regeringen har godkänt att vi ska starta ett nytt institut, tekniska institutet eller vad det hette, vilket också kommer att kosta ett par miljoner. Jag skulle gärna vilja avstå från att bygga det här nya institutet. Då skulle man kunna spara lite pengar.

Men jag skulle vilja ha ett mer bundet mandat till regeringen här, innan man åker ned och förhandlar.

Anf. 126 JACOB JOHNSON (v):

Jag har mer en kunskapsfråga. Jag har förstått av underlaget att rådet tar ställning till de så kallade obligatoriska utgifterna. De beslutas då i samband med det här rådsmötet.

Jag har försökt läsa ut hur stor volymen är på de obligatoriska utgifterna. Det har jag inte kunnat läsa ut ur handlingarna, så det är en fråga: Hur mycket av den totala budgeten beslutar rådet om vid det här sammanträdet?

Anf. 127 CARL B HAMILTON (fp):

Den här diskussionen gäller ju budgeten. Det är olika bud från rådet, från kommissionen och från parlamentet. Men den här förhandlingen, som ni nu ska resa ned till, och förslaget till svensk ståndpunkt är ju så att säga i relation till de andra länderna. Då är min fråga – jag fick liksom inget grepp om det: Blir detta en väldigt tuff förhandling inom gruppen av finansministrar eller statssekreterare, eller är det så att ni redan är tämligen sammansvetsade och att ni egentligen bara kommer att sitta och diskutera hur mycket ni eventuellt ska tvingas ge efter till Europaparlamentet? Är det en förhandling som ni framför allt förbereder med en gemensam hållning gentemot Europaparlamentet, eller är ni mycket oense sinsemellan?

Anf. 128 SONIA KARLSSON (s):

Herr ordförande! Ja, jag ville gärna ha ytterligare en kommentar. Jag uppfattade inte, som Ulf Holm, att statssekreteraren fick ett öppet mandat, utan jag uppfattade att det hela tiden ligger i botten att vi ska vara mycket restriktiva. Jag förutsätter då att det handlar om att vi inte ska över kommissionens förslag, utan vi ska hamna så långt under kommissionens förslag som möjligt. Annars har vi i ett slag höjt den svenska EU-avgiften med 428 miljoner, om vi skulle hamna på kommissionens förslag. Jag förutsätter att vi försöker hålla nere det.

Anf. 129 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vad vi får för mandat uppfattar jag inte som någon fråga.

De obligatoriska utgifternas andel – ni får rätta mig om jag har fel – är knappt 50 %, en liten bit under hälften.

Carl B Hamilton frågade om det blir en tuff förhandling mellan delta-garna i rådet och sedan med parlamentet. Jag vet faktiskt inte. Jag har ännu inte haft någon kontakt med någon kollega i frågorna.

Anf. 130 ULF HOLM (mp):

Jag skulle vilja ha svar på frågan om vilket mandat statssekreteraren anser att han har fått. Jag vill ju helst gå långt under rådets första läsning, det vill säga att jag vill betala så lite som möjligt. Men om man ändå ska vara lite pragmatisk bör det innebära att om det kommer över kommissionens förslag, 0,99, tror jag att det var, bör den som förhandlar – jag vet inte om det är finansministern – återkoppla till EU-nämnden. Där är på något sätt en limit för oss, som jag uppfattar det. Vi hade ju 0,98 i första läsningen, och sedan har EU-parlamentet 1,04. Det är en ganska stor ökning. Det svenska mandatet bör ligga på att det absolut inte ska vara mer än 0,99 i alla fall, och det skulle jag gärna vilja ha ett besked om.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Jag förutsätter att den svenska hållningen är som den alltid har varit, väldigt restriktiv. Det har inte skett någon förändring där. Sedan är det naturligtvis väldigt svårt att ange procentsatser eller promillesatser vid det här tillfället.

Jag vet inte om statssekreteraren vill kommentera det här ytterligare. Det är naturligtvis viktigt att vi utifrån den svenska synpunkten behåller vår restriktivitet och ser till att EU fungerar effektivt och till lägsta kostnad.

Anf. 132 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Ambitionen är att komma till rådets första läsning med en ytterligare nedjustering till följd av den nedrevidering som kommissionen har gjort av jordbruksutgifterna. Det är ambitionen.

Det var inte av ovilja som jag inte svarade på frågan. Jag uppfattade det inte som att jag skulle tolka ut mandatet utan få det från EU-nämnden, men jag är ny i det här sammanhanget.

Anf. 133 ULF HOLM (mp):

Missuppfatta inte! Jag håller fullständigt med om att ambitionen måste vara att det helst ska vara lägre än 0,98. Men det är ju första läsningen. Frågan är vilket mandat man har att kompromissa. Det måste ju vara en kompromiss mellan rådets 0,98 och EU-parlamentets 1,04. Och då är frågan: Hur långt är regeringen beredd att gå för att nå upp till en kompromiss? Är man beredd att gå till i stort sett EU-parlamentets uppfattning om det, i likhet med Carl B Hamiltons fråga, blir väldigt svåra förhandlingar med parlamentet eller inom rådet? Eller tror man att det blir en lätt förhandling så att man kan komma närmare rådets första uppfattning? Det är ju det som är frågeställningen.

Anf. 134 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag måste i detta läge uttrycka en ambition, men det finns inte på något sätt i min föreställningsvärld att man skulle hamna på parlamentsnivån. Jag kan inte i dagens läge säga exakt hur hundradelarna kommer att röra sig, men vår inriktning är att ha nivån på den första läsningen eller något under.

Diskussionerna ligger ju mycket kring just den här rationaliseringspotentialen, och när det gäller de 200 tjänsterna är det nog inte där vi hittar några jättestora pengar än så länge.

Det är den diskussionen man har i kombination med att man skulle ha den här lägre jordbruksdelen till följd av den nedrevidering som kommissionen har gjort. Förstå mig rätt! Vi kommer att sträva efter en fortsatt väldigt restriktiv linje.

Anf. 135 JACOB JOHNSON (v):

Jag kan biträda det som jag uppfattade som Ulf Holms förslag om ett mandat motsvarande högst kommissionens förslag.

Anf. 136 SONIA KARLSSON (s):

Får jag bara understryka att jag förutsätter att det från vår sida ska vara så restriktivt som möjligt och att det då är rådets första läsning och till och med under. Jag hoppas att det är det som är det optimala att uppnå.

Anf. 137 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag ansluter mig till vad Sonia Karlsson säger. Om 25 länder åker ned och förhandlar med bundna mandat kommer inte EU att funka. Och det kan väl då vara ett syfte med en sådan här diskussion. Däremot stöder jag med all kraft att vi åker ned och jobbar enligt den svenska linje som vi har. Jag har stort förtroende för regeringen i den här frågan.

Anf. 138 LEIF PAGROTSKY (s):

Nu pratas det om en avgiftshöjning på 400 miljoner, om jag fattar det rätt. Jag skulle gärna vilja se det här i ett sammanhang. Hur har vår EU-avgift utvecklats sedan vi blev medlemmar för elva år sedan? Och hur ser vi framför oss de kommande åren? Vi tar ju beslut om det här enligt salamimetoden, en millimeter hit och en millimeter dit, ett år här och ett år där. Jag tycker att det vore bra att få lite överblick över detta, också då i ljuset av andra saker.

Hur har EU-avgiften utvecklats som andel av våra statsutgifter, och hur har vår avgift utvecklats i relation till EU:s totala inkomster? Vi har bedrivit ett extremt ansvarsfullt finanspolitiskt arbete. Det här är en avgift som har vuxit hela tiden när övriga statsutgifter har minskat. Och vad gäller EU har vår andel rimligen ökat eftersom vi under den här tioårsperioden har haft mycket snabbare tillväxt än EU som helhet. Vår andel av EU:s finansiering måste ha dragits upp.

Det här tycker jag är viktigt att få kunskap om för den fortsatta debatten. Jag har respekt för om de siffrorna inte finns på bordet och vi inte kan få dem muntligt här och nu, men jag skulle uppskatta om vi kunde få

dem utskickade de närmaste dagarna. De finns ju och är lätta att ta fram. Men jag har respekt för om de inte finns i pärmen just här i dag.

2006/07:7
17 november

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Vi ska ju förhålla oss till budgeten just nu, men finns informationen är det klart att vi gärna vill komma åt den. Men det är ju nästan ett helt seminarium som Leif Pagrotsky föreslår här.

Anf. 140 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag ber om en enkel tabell, herr ordförande.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Okej.

Anf. 142 ULF HOLM (mp):

Jag vill bara klargöra att jag aldrig har begärt ett bundet mandat. Eftersom vi inte har fått någon information om hur förhandlingsläget ser ut inför kommande ministerrådsmöte har jag sagt att vi bör få en återkoppling till EU-nämnden om förhandlingen blir svår och det överstiger kommissionens förslag på 0,99. Det är det som jag har begärt, eftersom vi inte har fått någon information om hur förhandlingsläget kan se ut.

Jag skulle givetvis bli mycket glad om vi kunde komma under 0,98. Men jag är faktiskt realist och tror inte att det är möjligt. Då bör det vara någon gräns vid kommissionens förslag, 0,99.

Anf. 143 CARL B HAMILTON (fp):

Apropå Leif Pagrotskys inlägg tidigare har vi under tidigare EU-nämndsår haft en beredningsgrupp som har sammanträtt då och då. Där har man diskuterat både långtidsbudgeten och de årliga budgetarna. Jag tycker att vi kan fortsätta med det. Då kan man gå igenom de frågor som Leif Pagrotsky tar upp här, inte minst med sikte på det svenska ordförandeskapet. Då kan ju en huvudfråga komma att bli just revideringen av långtidsbudgeten. Det kan bli en viktig uppgift för Sverige. Så det är väl någonting som vi kan sikta på att göra under vårterminen.

Anf. 144 SONIA KARLSSON (s):

Jag skulle bara vilja säga, om jag nu missförstod Ulf Holm, att jag självklart också kan instämma, men jag förutsätter att mandatet skulle ligga just på rådet.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag den här diskussionen på så sätt att regeringen tänker förhandla så att vi naturligtvis får lägsta kostnad för Sverige och så att vi inte hamnar över rådet. Det finns en majoritet för det, och det har statssekreteraren också antytt här.

Det finns alltså ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i den här frågan.

Har vi några A-punkter som statssekreteraren vill anföra här?

2006/07:7
17 november

Anf. 146 Statssekreterare HANS LINDBLAD:
Vi har inte fått något.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Det finns alltså inga A-punkter. Då har vi väl kommit till vägs ände i den här diskussionen.

Vi tackar statssekreteraren för att han kommit hit. Jag vill framför allt säga att jag tycker att det var en trevlig redogörelse för upplägget. Det var mycket bra och pedagogiskt upplagt, och det tackar vi för speciellt.

Jag önskar er alla en trevlig helg!

Innehållsförteckning

2006/07:7
17 november

1 § Transport, telekommunikation och energi (energi).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m).....	2
Anf. 5 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	2
Anf. 6 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	3
Anf. 7 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	3
Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	3
Anf. 9 PER BOLUND (mp).....	4
Anf. 10 JACOB JOHNSON (v).....	4
Anf. 11 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	4
Anf. 12 STAFFAN DANIELSSON (c).....	5
Anf. 13 SVEN GUNNAR PERSSON (kd).....	5
Anf. 14 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	5
Anf. 15 LEIF PAGROTSKY (s).....	7
Anf. 16 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	7
Anf. 17 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	7
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 19 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	7
Anf. 20 PER BOLUND (mp).....	8
Anf. 21 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	8
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 23 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	8
Anf. 24 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	9
Anf. 25 CARL B HAMILTON (fp).....	9
Anf. 26 PER BOLUND (mp).....	9
Anf. 27 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	9
Anf. 28 Kanslirådet SARA EMANUELSSON.....	10
Anf. 29 CARL B HAMILTON (fp).....	11
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 31 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	11
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 33 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	11
2 § Jordbruk och fiske.....	12
Anf. 34 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 35 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	12
Anf. 36 CHRISTINA AXELSSON (S).....	12
Anf. 37 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	12
Anf. 38 CHRISTINA AXELSSON (s).....	12
Anf. 39 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	12
Anf. 40 PER BOLUND (mp).....	12
Anf. 41 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 43 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	13
Anf. 44 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m).....	13
Anf. 45 CHRISTINA AXELSSON (s).....	14
Anf. 46 PER BOLUND (mp).....	14
Anf. 47 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	14

Anf. 48	PER BOLUND (mp)	14
Anf. 49	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	14
Anf. 50	ORDFÖRANDE	15
Anf. 51	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15
Anf. 52	ORDFÖRANDE	15
Anf. 53	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15
Anf. 54	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	15
Anf. 55	CHRISTINA AXELSSON (s)	15
Anf. 56	PER BOLUND (mp)	16
Anf. 57	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16
Anf. 58	PER BOLUND (mp)	16
Anf. 59	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16
Anf. 60	ORDFÖRANDE	16
Anf. 61	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16
Anf. 62	SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	17
Anf. 63	STAFFAN DANIELSSON (c)	18
Anf. 64	PER BOLUND (mp)	18
Anf. 65	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	18
Anf. 66	ORDFÖRANDE	19
Anf. 67	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	19
Anf. 68	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	19
Anf. 69	CHRISTINA AXELSSON (s)	20
Anf. 70	PER BOLUND (mp)	20
Anf. 71	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	20
Anf. 72	ORDFÖRANDE	20
Anf. 73	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	20
Anf. 74	ORDFÖRANDE	21
Anf. 75	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	21
Anf. 76	KARL SIGFRID (m)	22
Anf. 77	CARL B HAMILTON (fp)	22
Anf. 78	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	23
Anf. 79	CHRISTINA AXELSSON (s)	23
Anf. 80	PER BOLUND (mp)	23
Anf. 81	STAFFAN DANIELSSON (c)	24
Anf. 82	KARL SIGFRID (m)	24
Anf. 83	ORDFÖRANDE	24
Anf. 84	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	24
Anf. 85	JACOB JOHNSON (v)	25
Anf. 86	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	25
Anf. 87	LEIF PAGROTSKY (s)	25
Anf. 88	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	26
Anf. 89	ORDFÖRANDE	26
Anf. 90	CHRISTINA AXELSSON (s)	27
Anf. 91	CARL B HAMILTON (fp)	27
Anf. 92	ORDFÖRANDE	27
Anf. 93	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	27
Anf. 94	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	27
Anf. 95	CHRISTINA AXELSSON (s)	28
Anf. 96	ORDFÖRANDE	28
Anf. 97	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	28
Anf. 98	CHRISTINA AXELSSON (s)	28

Anf. 99 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	28
Anf. 100 CHRISTINA AXELSSON (s).....	28
Anf. 101 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	28
Anf. 102 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 103 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	29
Anf. 104 CHRISTINA AXELSSON (s).....	29
Anf. 105 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	29
Anf. 106 Departementsrådet STEFAN DE MARÉ	29
Anf. 107 PER BOLUND (mp)	29
Anf. 108 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	29
Anf. 109 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 110 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	30
Anf. 111 Departementsrådet TOMAS DAHLMAN.....	30
Anf. 112 ORDFÖRANDEN.....	30
3 § Ekofin (budget)	31
Anf. 113 ORDFÖRANDEN.....	31
Anf. 114 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	31
Anf. 115 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	34
Anf. 116 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	34
Anf. 117 SONIA KARLSSON (s)	34
Anf. 118 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	34
Anf. 119 Departementsrådet PETER SANDWALL	34
Anf. 120 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 121 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	35
Anf. 122 Kanslirådet LOTTA KARLE	35
Anf. 123 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	35
Anf. 124 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	35
Anf. 125 ULF HOLM (mp).....	35
Anf. 126 JACOB JOHNSON (v)	36
Anf. 127 CARL B HAMILTON (fp)	36
Anf. 128 SONIA KARLSSON (s)	36
Anf. 129 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	37
Anf. 130 ULF HOLM (mp).....	37
Anf. 131 ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 132 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	37
Anf. 133 ULF HOLM (mp).....	37
Anf. 134 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	38
Anf. 135 JACOB JOHNSON (v)	38
Anf. 136 SONIA KARLSSON (s)	38
Anf. 137 STAFFAN DANIELSSON (c).....	38
Anf. 138 LEIF PAGROTSKY (s)	38
Anf. 139 ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 140 LEIF PAGROTSKY (s)	39
Anf. 141 ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 142 ULF HOLM (mp).....	39
Anf. 143 CARL B HAMILTON (fp)	39
Anf. 144 SONIA KARLSSON (s)	39
Anf. 145 ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 146 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	40
Anf. 147 ORDFÖRANDEN.....	40